

60.010/x

M.T.I.

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Külföldi hírek

budapest, 1981. február 18. kül. s z e r d a

sk0001 4 300 mtik1001

várható

1981. február 18. /mti/

moszkva: nagygyűlés és fogadás a magyar-szovjet barátsági szerződés megkötésének évfordulója alkalmából

bagdad: palme közvetítési kísérlete

kairó: megérkezik a nyugatnémet külügyminiszter

alzir: a saharai államok külügyminisztereinek értekezlete

washington: reagan-beszéd a gazdaságról /késő este/

sg ng

06.40 180281 0387

Nm *20*
g

--

sk0002 4 230 mtik1002

usa—salvador /1. rész/

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1981. február 18. /mti/ - haig amerikai külügyminiszter keddi találkozója az amerikai kongresszus vezetőivel az egyesült államok kuba-ellenes vonalának megerősítését és a salvadori juntának nyújtott szinte korlátlan katonai támogatás elfogadtatását szolgálta - erősítették meg külügyminisztériumi források.

haig arról tájékoztatta a szenátus és a képviselőház vezetőit, hogy a kormány „minden szükséges segítséget megad egy salvadori baloldali hatalomátvétel megakadályozásához,,.

washingtoni sajtóforrások szerint lawrence s. eagleburger külügyi államtitkár vasárnap azért utazott nyugat-európába, hogy együttműködést próbáljon kialakítani a szövetségesekkel a salvadorral kapcsolatos politikát illetően. a közép-amerikai ország egyre nyilvánvalóbban a washington által szorgalmazott „antiterrorista,, koncepció próbaterepévé válik.

eagleburgernek egyebek között az a feladata, hogy a nyugat-európai kormányokat rábírja: hirszerző szolgálataik segítségével szerezzenek washington számára „bizonyítékokat,, arra, hogy a szovjetunió, vagy legalábbis kuba fegyvereket szállít a salvadori baloldali erőknek. ezzel szeretnék ugyanis igazolni a fokozódó amerikai beavatkozást.

sajtóértesülések szerint kedden két másik amerikai küldöttség is utnak indult washingtonból: luigi einaudi, a külügyminisztérium latin-amerikai politikai tervező osztályának vezetője dél-európában fogja „magyarázni,, az amerikai politikát, vernon d. walters altábornagy, volt cia-igazgatóhelyettes pedig - ugyancsak haig megbízásából - néhány latin-amerikai országot látogat meg.

az egyesült államok salvadori politikáját mindkét térségben bírálatok érik - az európai és a latin-amerikai kormányok egyaránt értetlenséggel figyelik, hogy washington a terrorizmus elleni harc ügyén mind erőteljesebben elkötelezi magát egy olyan rezsim mellett, amely maga is terrorcselekmények sokaságáért felelős.
/folyt./

br/so ng

07.11 180281 2022

Nm

g. 35

--

sk0003 4 230 mtik1003

usa—salvador /2. rész/

ennek ellenére charles percy szenátor, a szenátus külügyi bizottságának elnöke kedden nem zárta ki annak lehetőségét, hogy ha a salvadori kormány az amerikai fegyverek segítségével nem tud elbánni baloldali ellenzékével, akkor csapatokat is küldenek ebbe az országba. „ennek igen csekély a valószínűsége,, - mondotta, de hangsúlyozta, hogy „semmilyen lehetőséget sem lehet kizárni,,. amerikai katonai tanácsadók - állítólag egyelőre csak mintegy huszan - máris tartózkodnak san salvadorban.

william dyess, a külügyminisztérium szóvivője kedden nem tudott kitérni az elől a kényes kérdés elől, vajon az egyesült államok, amely látszólag „a salvadori törvényes kormány védelmében,, lép fel, miért nem foglal állást a salvadori vérengzésekért legnagyobb mértékben felelős jobboldali fegyveres csoportok ellen. a válasz szerint „a jobboldaliak jelenleg kisebb fenyegetést jelentenek a kormánynak nézve,,.

a state department néhány napon belül „fehér könyvet,, ad ki a salvadori eseményekről az ottani amerikai politikával szembeni ellenérzések leszerelésére irányuló törekvés jegyében. a „dokumentumgyűjtemény,, várhatóan arra összpontosít majd, hogy az oligarchia-ellenes baloldali mozgalmat „a szovjetunió által támogatott nemzetközi terrorizmus eszközeként,, mutassa be. dyess szavaiból kivehetően a reagan-kormány, amely kelet felé az összekapcsolás politikáját hirdeti, ez esetben „nem kapcsolja össze,, a salvadori juntának nyújtott segítséget az országban meggyilkolt amerikai állampolgárok ügyének kivizsgálásával.

br/so ng

07.18 180281 1594

--

sk0004 4 230 mtik1004

a maffiavezér üzenete

nápoly, 1981. február 18. /upi/ - pasquale d'amico, a nápolyi maffia egyik vezére kedden a börtönből intézett felhívást egy 10 éves kislány elrablóihoz: azonnal adják vissza a gyermeket szüleinek, különben a maffia bosszút áll.

Nm

g. 35

Q

1981.02.18.

a tizéves raffaella esposito egy hónappal ezelőtt tünt el. utoljára egy fiatalember kocsjában látták, akit feltehetőleg ismert. a kislány szülei nem tartoznak a gazdagok közé. a rendőrség feltételezése szerint raffaelát egy őrült rabolta el.

d,amico, akit rablásért ítélték el, és immár egy cellatársának meggyilkolásával is vádolnak, egy nápolyi lapnak írt levelében figyelmeztette a kislány elrablóját: „az igazi maffia tagjai nemeslelkű emberek, akik nem hívei az emberrablásnak. ilyen dolgokért akár gyilkolni is készek.”

sm/fg ng

07.21 180281 0819

-.-

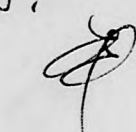
sk0005 4 230 mtik1005

irak—irán

bagdad/teherán/uj-delhi, 1981. február 18. /mti-afp/reuter/upi/ - kedden este bagdadba érkezett olof palme, az ensz főtitkárának személyes megbízottja, hogy újabb közvetítési kísérletet tegyen az ötödik hónapja tartó iraki-iráni fegyveres konfliktus rendezésének előmozdítására. palme szerdán kezdi meg tárgyalásait az iraki vezetőkkel, majd még a hét folyamán tovább utazik teheránba. iráni részről kedden újból megerősítették, hogy elzárkóznak minden tárgyalási javaslat elől, amíg iraki csapatok tartózkodnak az ország területén.

teheránban kedden 300 iraki katona elesését jelentették be, közülük kétszáz akkor vesztették életüket, amikor hétfőn gilán-gharb körzetében az iráni tüzérség ágyuzott egy iraki menetoszlopot és két jármű felrobbant. a teheráni hadijelentés szerint az iraki tüzérség ahwaz, abadan és susangerp városát lőtte. bagdad kedden a középső frontszakaszról, mehran térségéből jelentette a leghevesebb harcokat, és 112 iráni katona eleséről számolt be.

indira gandhi kormányfő is fogadta az uj-delhiben tartózkodó khamenei ajatollahot, aki khomeini személyes megbízottja az iráni legfelső nemzetvédelmi tanácsban. khamenei keddi sajtóértekezletén közölte, hogy a megbeszélésen az iraki-iráni háborúról és az

Nm 9.35


1981.02.18.

indiában időnként fellángoló vallási zavargásokról volt szó. a nemzetközi sajtó képviselői előtt khamenei megerősítette, hogy teherán számára „nem sietős”, a diplomáciai kapcsolatok helyreállítása az egyesült államokkal.

gr mj ng

07.31 180281 1510

-.-

sk0006 4 270 mtik1006

kraszna presznya - emlékmű

moszkva, 1981. február 18. /mti/ - moszkva egyik legrégebb munkáskerületében, a kraszna presznyában kedden felavatták az 1905-1907-es oroszországi polgári demokratikus forradalom emlékművét. a három részből álló szoboregyüttes - o.a. ikonnyikov neves szobrászművész alkotása - a moszkvai munkások fegyveres utcai harcainak epizódjait ábrázolja.

a presznya kerület, amely a forradalmi harcok emlékére kapta a kraszna /vörös/ presznya nevet, volt a színtere a moszkvai munkásfelkelés legsúlyosabb harcainak. a kerület gyárainak dolgozóiból szervezett forradalmi munkásosztagok hősiességükért a harcokban hetekig ellenálltak a többszörös túlerőben lévő cári katonai alakulatoknak.

az emlékmű felavatása alkalmából a szovjet főváros dolgozói kedden ünnepi gyűlésen emlékeztek meg a moszkvai munkásság harcáról.

it/dj mj

07.36 180281 0881

Nm

9.35

-.-



sk0007 4 230 mtik1007

waldheim nyilatkozata

dacca, 1981. február 18. /ap/ - kurt waldheim, az ensz főtitkára kedden egy daccában tartott sajtókonferencián sajnálkozását fejezte ki az egyesült államok és a szovjetunió közötti kapcsolatok romlása miatt és figyelmeztetett arra, hogy ennek az enyhülési folyamat valija kárát. waldheim hangsúlyozta, hogy az ensz-re minden eddiginél nagyobb szükség van a béke ellen irányuló fenyegetések hatástalanításához és az új gazdasági világrend megvalósításához.

a főtitkár örömmel üdvözölte vendéglátója, banglades javaslatát egy regionális együttműködési csúcstervek megtartására. /ezen banglades, india, pakisztán, sri lanka, nepál, bhután és a maldiv-szigetek vennének részt, és különböző együttműködési témákat vitatnának meg./

waldheim kijelentette, hogy az el nem kötelezettek új-delhiben tartott és a napokban befejeződött konferenciája, valamint a szaúd-arábiai taifban megrendezett iszlám csucs „a világban tapasztalható gazdasági és politikai problémák jobb tudatosítását segítették elő,,.

a világszervezet főtitkára annak a reményének adott hangot, hogy az iraki-iráni háború miatt a shatt-al-arab víziuton rekedt mintegy 70, különböző nemzetiségű hajó biztonságban elhagyhatja a térséget. úgy vélte, olof palme különleges ensz-megbizott tárgyalásai nyomán négy héten belül kiszabadulhatnak a hajók.

waldheim daccából szerdán utazik tovább mostani utjának utolsó állomására, ománba.

kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!

bangladesi négynapos hivatalos látogatásának harmadik napján az ensz főtitkára úgy vélekedett, hogy a két szuperhatalom közvetlen összeütközése nem valószínű, de rossz kapcsolataik helyi konfliktusokat előidézhetnek.

vi mj ng

07.42 180281 1794

Nm 10.

..-

sk0008 4 230 mtik1008

usa - belpolitika

washington, 1981. február 18. /mti/ - az amerikai szenátus demokrata kisebbsége kedden akciócsoportot hozott létre reagan elnök gazdasági csomagtervének vizsgálatára. thomas o,neill, a képviselőház változatlanul demokrata párti többségének vezetője egy keddi nyilatkozatában ugyancsak utalt arra, hogy az ellenzéki párt jóval a „száznapos királyság,, lejárta előtt kiassa a csatabárdot.

reagan szerdán este terjeszti a kongresszus elé az új kormány gazdasági terveit. a demokraták ellenállását már „látatlanban,, kíváította reagan elnöknek az a szándéka, hogy a költségvetési tételek korlátozását, az adócsökkentést és a többi „gazdaságmentő,, intézkedést tartalmazó előterjesztést egyetlen „csomagban,, fogadtassa el.

robert byrd, a szenátus demokrata kisebbségének vezetője az akciócsoport megalakításakor kijelentette, hogy nem szabad a 46 tagú kisebbség erejét lebecsülni. azt állítva, hogy az ellenzék együttműködésre törekszik a kormánnyal, byrd szenátor jelezte: „nyilvánvalóan lesznek bizonyos kérdések, amelyekben nem tudunk egyetérteni.,,

a reagan-kormány csomagterve a demokrata ellenzék egy része szerint a harminc év alatt kiépített amerikai szociális intézmények elleni általános támadás, amely ráadásul nem kecsegtet a gazdasági bajok tényleges orvoslásával. murray weidenbaum, a fehér ház új gazdasági agytrösztjének vezetője kedden közölte, hogy a kormányzat „csak 1984-re számít a költségvetés kiegyensúlyozására,,. erre az évre viszont az adócsökkentés és a katonai kiadások növelése miatt a mérlegniány megkétszereződhet.

br/zsa fg ng

07.47 180281 1618

Nm 10.

..-

sk0009 4 230 mtik1009

olaszország - tüntetés

Nápoly, 1981. február 18. /ap/ - nápolyban kedden tüntetők zárták el a forgalom elől az egyik autószerződés, tüzeket gyújtottak az utcákon, szállodákat és egyéb épületeket foglaltak el, tiltakozásul az ellen, hogy a hatóságok csaknem három hónappal a pusztító földrengés után még mindig édeskevés eredményt tudnak felmutatni a városban és környékén hajléktalanul maradt mintegy ötvenezer ember elszállásolása terén, a földrengések károsultjainak zöme még mindig nyomorúságos körülmények között él, a segélyek pedig késlekednek. a rendőrség könnygázzal oszlatta szét a tömeget, az utcákon égő máglyákat pedig a tüzoltóknak kellett eloltani.

a kormány szállodákban akarja elhelyezni a földrengések károsultjait, akik azonban szeretnének a városban, lakóhelyük és munkahelyük közelében maradni, és szállodai szobák helyét ahhoz várnak segítséget, hogy újjáépíthessék otthonaikat. „újjáépítést akarunk, nem deportálást, - kiáltották a felvonulók.

a demonstrációt több helyen szélsőséges elemek zavarták meg: vasrudakkal és kövekkel felfegyverzett munkanélküli fiatalok egy csoportja az utcákon végigvonulva kirakatokat tört be, buszokat gyújtott fel. egy husz főnyi csoport megrohanta a kereszténydemokrata párt helyi irodáját, munkát követelő jelszavakat mázolt a falakra és több benzinespalackot dobott az épületre. a rendőrség közlése szerint egy megrémült üzlettulajdonos szívroham következtében meghalt.

a kormány szerint a zsúfolt nápolyban nincs elegendő hely lakókocsik és előregyártott elemekből készülő házak számára. hivatalos adatok szerint tízezrek laknak még mindig szükségesszállásokon: iskolákban, vasuti kocsikban és hajókon.

to fg ng

08.16 180281 1709

New 10.

--

sk0010 4 230 mtik1010

angolai külügyminiszter - taszsz

Luanda, 1981. február 18. /taszsz/ - az el nem kötelezett országok uj-delhiben tartott értekezlete élesen elítélte a genfi namibia-konferencia kudarcáért teljességgel felelős apartheid rendszer politikáját - nyilatkozta paulo teixeira jorge angolai külügyminiszter a taszsz luandai tudósítójának.

uj-delhiben megbélyegezték pretoriának a dél-afrikai „frontországok, : angola, mozambik és a többi ország ellen ismételtén végrehajtott támadásait is. az értekezleten résztvevő országok nem csak, hogy namibia népének egyetlen törvényes képviselőjeként ismerték el újból a délnyugat-afrikai népi szervezetet, a swapo-t - mutatott rá paulo teixeira jorge -, hanem felszólítottak a swapo felszabadító harcának erkölcsi, anyagi és pénzügyi támogatására.

elismeréssel adózunk az el nem kötelezett országoknak a frontországoknak, közöttük angolának nyújtott felmérhetetlen értékű szolidaritásukért - mondotta az el nem kötelezett országok uj-delhiben tartott konferenciájáról az angolai külügyminiszter, majd kijelentette: meggyőződésünk, hogy az el nem kötelezettek mozgalmának továbbra is a szabadságukért, a békéért és a társadalmi haladásért küzdő népekkel kinyilvánított szolidaritás erősítésének útját kell járnia.

vi mj

08.22 180281 1285

--

sk0011 4 230 mtik1011

indiai-óceán - pravda

new york/moszkva, 1981. február 18. /mti-taszsz/ - kedden new yorkban 45 állam képviselőinek részvételével felújította munkáját az indiai-óceán helyzetével foglalkozó különleges ensz-bizottság. az ensz által 10 évvel ezelőtt elfogadott, az indiai-óceán békeövezetté nyilvánításáról szóló határozat szerint a testület feladata annak a konferenciának az előkészítése, amelyen széles körű nemzetközi megállapodást fogadnának el a térséget érintő összes kérdésekben. az ensz-közgyűlés 24. és 25. ülészakának határozata értelmében egy ilyen jellegű konferenciát ebben az évben kell összehívni colombóban, sri lanka fővárosában.

New 10.

90

az indiai-óceán helyzetével foglalkozó különleges ensz-bizottság ülésének megnyitásával kapcsolatosan alekszandr nyikolajev, a pravda kommentátora a szovjet napilap szerdai számában leszögezi: az egyesült államoknak az indiai-óceán térségében egyre fokozódó katonai tevékenységével szemben a szovjetunió világos, pontosan megfogalmazott, a térség békéjét és biztonságát szolgáló javaslatokat terjesztett elő leonyid brezsnyev indiai látogatása során. a katonai feszültség elkerülésének egyetlen útja, hogy megállapodás jöjjön létre a körzetben lévő katonai támaszpontok felszámolásáról, azidegen katonai jelenlét csökkentéséről.

az indiai-óceán békeövezetté nyilvánításáról szóló ensz-határozat megvalósítását nagy mértékben elősegítené az a szovjet-amerikai párbeszéd, amelynek témája a térségben folyó katonai tevékenység mérséklése. az egyesült államok azonban 1978-ban egyoldalúan megszakította a tárgyalásokat, és az ensz ismételt felhívásai ellenére sem hajlandó folytatni azokat.

a különleges bizottság bonyolult körülmények között folytatja munkáját. a térségben kialakult feszültséget fokozza az amerikai hadiflotta megnövekedett jelenléte az indiai-óceán körzetében. sajtójelentések szerint jelenleg 34 amerikai hadihajó cirkál az indiai-óceán vizein, új amerikai támaszpontok jönnek létre, a meglevőket pedig kibővítik - hívja fel a figyelmet a pravda kommentátora.

ur mj

08.43 180281 2068

--

sk0012 4 230 mtik1012

afganisztán

kabul, 1981. február 18. /taszsz/ - kabulban ülést tartott az afgán kormány. az ülésen elnöklő babrak karmal miniszterelnök elemezte az ország legégetőbb társadalmi és gazdasági problémáit, afganisztán külpolitikáját.

a kormány határozatot fogadott el a minisztertanács működésének rendjéről, és jóváhagyta a külügyminiszter javaslatait a baráti országokban létesítendő új nagykövetségekről és külképviseletekről.

kr mj

08.45 180281 0459

Nmm

10.

--

sk0013 4 230 mtik1013

rövid hírek

carrington

London, 1981. február 18. /afp/ - Lord carrington brit külügyminiszter kedden este háromnapos hivatalos látogatásra nigériába utazott. tárgyalásai várhatóan elsősorban gazdasági témákat ölelnek fel.

francois-poncet

párizs, 1981. február 18. /afp/ - jean francois-poncet francia külügyminiszter február 20-án az egyesült államokba utazik - közölték kedden párizsban. - a látogatás hivatalos része, amelyet háromnaposra terveznek, február 23-án kezdődik.

Lemondás

montevideo, 1981. február 18. /dpa/ - adolfo folle martinez uruguayi külügyminiszter kedden - személyes okokra hivatkozva - váratlanul benyújtotta lemondását. utódjává estanislao valdez otero volt földművelési minisztert nevezték ki.

és halászlati

árviz

La paz, 1981. február 18. /afp/ - árvizek pusztítanak peruban és bolíviában. peruban eddig heten veszítették életüket és sokan hajléktalanná váltak. az árvizek mindkét országban tetemes anyagi károkat okoztak. a termés nagy része megsemmisült, sokhelyütt megbénult a közlekedés és megszakadt az elektromos áramszolgáltatás.

ür-repülőgép

cape canaveral /florida/, 1981. február 18. /reuter/ - a cape canaveral-i űrhajózási központban kedden ismét megszakították a hétfőn este megkezdett visszaszámítást a columbia űr-repülőgép/ csíjtörtökre tervezett próbaindításához. egy szóvivő szerint az újabb - várhatóan nyolcórás - halászlást az tette szükségessé, hogy a vártnál több idő kell a columbia üzemanyagtartályának folyékony nitrogénnel és oxigénnel való feltöltéséhez, ami igen kényes feladatnak ígérkezik. az űr-repülőgép indítása már két éve késlekedik, és a program eddig csaknem 8 milliárd dollárba került - 3 milliárddal többre a tervezettnél. hajtóműveinek

to fg ng

08.53 180281 1764

Nmm

11.

--

sk0014 4 230 mtik1014

pfsz-nyilatkozat

bonn, 1981. február 18. /afp/ - nyugat-európa váltsa tényekre a közös piaci kilencek közel-keleti rendezési elképzeléseit tartalmazó „velencei nyilatkozatot”, - jelentette ki abduallah frandzsi, a pfsz nszk-beli irodájának vezetője keddi nyilatkozatában. a palesztin politikus ugyanakkor felszólította a kilenceket: közel-keleti kezdeményezéseiket ne szadatra és a palesztinok által elvetett camp david-i formulára építsék, hanem folytassanak érdemi párbeszédet az arab ligával, és lépjenek kapcsolatba a palesztin nép egyedüli törvényes képviselőjének, a pfsz-nek a vezetőjével, jasszer arafattal.

frandzsi figyelmeztett arra, hogy az arab liga számos országot tömörít, és ennél fogva nagy befolyással rendelkezik mind az iszlám világban, mind az el nem kötelezettek mozgalmában, míg a camp david-i „megoldást”, szorgalmazó szadati rendszer mélységesen elszigetelődött mind afrikában, mind ázsiában, mind az iszlám világban. hozzáfűzte, hogy a camp david-i egyezmények életképességét nagy mértékben kétségessé teszi az is, hogy a három aláíró fél egyike, jimmy carter kénytelen volt távozni a fehér házból, és feltehetően kénytelen lesz megválni jelenlegi tisztétől begin izraeli miniszterelnök is. a palesztin politikus a továbbiakban kifejtette, hogy az arab világnak és nyugat-európának „közös gazdasági érdekei”, vannak, és „szükségük van az együttműködésre”,.

a pfsz - mint ismeretes - sérelmezi, hogy nyugat-európa be akarja vomni egyiptomot az ugynevezett euro-arab párbeszédbe. a pfsz végrehajtó tanácsa vasárnap ismét leszögezte: a közel-keleti probléma rendezésére irányuló kísérleteknek azon kell alapulniuk, hogy izrael kivonul az összes megszállt arab területekről, így jeruzsálemből is, és feltétel nélkül elismerik a pfsz-t, valamint a palesztinai nép jogát saját államának megalapításához.

pn ml ng

09.02 180281 1869

Nw

11.

-.-

sk0015 4 230 mtik1015

el nem kötelezettek - egyesült államok

washington, 1981. február 18. /mti-ap/upi/afp/dpa/ - az egyesült államok kedden élesen támadta az el nem kötelezett országok uj-delhi külügyminiszteri értekezletének azt a felhívását, hogy a palesztinai arab területeket jogtalanul megszállva tartó izraelt zárják ki az ensz-ből és egyéb nemzetközi szervezetekből. az amerikai külügyminisztérium szóvivője az uj-delhiben megtartott tanácskozás záróközleményét kommentálva megjegyezte: a dokumentum egyes részeire a „szélsőségesek”, álláspontja nyomta rá bélyegét, amely a közel-keletre vonatkozóan „számos abszurd formulát tartalmaz”,.

dyess külügyi szóvivő szerint „törvénytelen”, és az ensz alapokmányával ellentétes az a követelés, amely izraelnek az ensz-ből való eltávolítását célozza, és elfogadása „a legsúlyosabb következményekkel járna az egyesült államok ensz-beli tevékenységére és magának a világszervezetnek a jövőjére nézve”,.

a szóvivő ezzel szemben „konstruktív megközelítésnek”, nevezte az uj-delhi tanácskozás afganisztánt és kambodzsát érintő megállapításait. azt hangoztatta, hogy ezekben a kérdésekben a „mérsékelt erők”, véleménye érvényesült.

mint ismeretes, az el nem kötelezett országok külügyminiszterei állásfoglalásukban afganisztán esetében politikai rendezést és a külföldi csapatok kivonását sürgetik. kambodzsá ügyében „átfogó politikai rendezésről”, szólva „külföldi kényszert”, emlegetnek, amelynek megszüntével kambodzsá - ugymond - „szabadon dönthetne jövőjéről”,.

lp fg ng

09.13 180281 1551

-.-

sk0016 4 230 mtik1016

varsói pártbizottsági ülés

varsó, 1981. február 18. /pap/ - a varsói pártbizottság február 17-én plenáris ülést tartott, és ezen megvitatta a varsói pártszervezet számára a lemp kb 8. plénuma határozataiból adódó feladatokat.

Nw

11.



az ülésen résztvett henryk jablonski, a lemb kb politikai bizottságának tagja, az államtanács elnöke is.

stanislaw kocioleknek, a lemb varsói pártbizottsága első titkárának elnökletével tartott vitában megállapították: a lemb kb 8. plénuma és az abból adódó következtetések, valamint a szejm határozatai lehetőséget nyújtanak annak megakadályozására, hogy az országban zajló események veszélyes fordulatot vegyenek. nemcsak a lengyel kormány, hanem valamennyi állampolgár felelős a kínálókozó lehetőség teljes kiaknázásáért. a népgazdaság gyors talpraállítására az egyik legfontosabb feladat, és végrehajtásától függ a szocialista megújulás sikere.

a vita során előterjesztett és határozattá vált javaslatok arra kötelezik a varsói pártszervezet valamennyi tagját, hogy aktívan támogassák a lengyel kormányfő felhívását: szüntessék be a sztrájkokat, és akadályozzák meg újabbak szervezését. a varsói pártbizottság sikraszáll a rendkívüli pártkongresszus előkészítésének meggyorsításáért.

a vita nagy részét a szakszervezeti mozgalom fejlesztésével összefüggő kérdéseknek szentelték. leszögezték: a varsói pártbizottság gondoskodni fog arról, hogy az osztályegységen és a szocialista állam elvein alapuló független, öngazgatású szakszervezeti mozgalom számára biztosítsák a fejlődéshez szükséges feltételeket. mindez egyebek között szükségessé teszi szakszervezeti törvény megalkotását.

df ml ng

09.32 180281 1663

.-.

sk0017 4 230 mtik1017

szovjet-magyar - szovjet sajtó

moszkva, 1981. február 18. /mti/ - terjedelmes cikkben emlékezik meg szerdán a szovjet központi sajtó a magyar-szovjet barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés létrejöttének 33. évfordulójáról.

a cikkek visszatérnek a két nép barátságának történetére, és főként a barátság jelenével, az egyre szélesedő kapcsolatokkal, az együttműködés előnyeivel foglalkoznak, meleg szavakkal méltatják a magyar-szovjet barátság elmélyülését.

Nm
11.
P

a pravdában v. geraszimov, a lap budapesti tudósítója terjedelmes cikkben ír az együttműködésről, a két nép közötti barátságról. az izvesztyija budapesti tudósítója üzemek, brigádok példáján keresztül szól a barátság jelentőségéről, külön kiemelve annak a munkaversenynek a jelentőségét, amelyet a magyar dolgozók indítottak az szkp küszöbönálló xxvi. kongresszusa tiszteletére. a trud budapesti tudósítója, ny. jugov, magyar és szovjet munkások találkozóiról ír az évfordulón. a komszomolszkaja pravda cikke arról szól, hogyan ismerkednek a magyar fiatalok - a többi között a „ki tud többet a szovjetunióról”, vetélkedő segítségével - a testvéri szocialista országgal. az szkp gazdaságpolitikai napilapja, a szocialiszticsezkaja induztrija a. poljehin cikkében foglalja össze a két ország együttműködésének gyümölcsöző hagyományait, új eredményeit. a taszsz budapesti tudósítója, a. kuzmin a szovjet vasutasok lapja, a gudok számára írt beszámolót a magyar és a szovjet vasutasok együttműködéséről.

az évfordulóról budapesti riporttal, interjúkkal emlékezett meg a szovjet rádió is.

ki/dj mj ng

09.56 180281 1624

.-.

sk0018 4 230 mtik1018

egk - salvador

brüsszel, 1981. február 18. /upi/reuter/ - washington kérésére az egk külügyminiszterei keddi ülésükön elnapolták a döntést a salvadornak nyújtandó pénz- és élelmiszersegély kérdésében. a döntés elhalasztását brüsszelben azzal indokolták, hogy haig amerikai külügyminiszter levélben kérte a közösséget: várjon a segély megszavazásával. a közös piac ugyanis a segélyt nem kormánysszervek közreműködésével akarta elosztani, és washington attól tart, hogy így gyakorlatilag a gerillákra is jutna belőle.

az eredeti elképzelés szerint az európai gazdasági közösség 480 ezer dollár gyorssegélyt, kétezer tonna gabonát és száz tonna tejport küldene salvadornak.

az egk tagországait haig levele nehéz helyzetbe hozta. megfigyelők rámutatnak, hogy a reagan-kormányzat számára a salvadori kérdés az, amelyben először tudja felmérni a nyugat-európaiak „hűségét”. az egk most úgy nyilatkozott: megvárja, hogy a nyugat-európai köruton tartózkodó lawrence eagleburger külügyi

Nm
11.
P

államtitkár, reagan különmegbízottja megfelelő magyarázattal támasztja-e alá washington salvadori politikáját.

charles-ferdinand nothomb belga külügyminiszter kedden közölte: úgy éreztük, több információra van szükségünk a döntés meghozásához.

eagleburger, aki előzőleg már tárgyalat bomban és párizsban - és egyelőre csak óvatos válaszokat kapott -, szerdán tanácskozni fog gaston thormmal, az európai közösségek bizottságának elnökével.

pc fg ng

10.03 180281 1470

.-.

sk0019 4 230 mtik1019

panama

panamaváros, 1981. február 18./pl/efe/taszsz/- a panamaiak ezrei tüntettek kedden az egyesült államok nagykövetsége előtt, tiltakozásul az ellen az amerikai döntés ellen, hogy február 18. és 25. között hadgyakorlatot tartanak a csatorna övezetben. a hadgyakorlaton szárazföldi, légi és haditengerészeti alakulatok vesznek részt, összesen mintegy 5 ezer katona. a la republica című panamai napilap szerint ekkora kontingens elegendő akár egy katonai beavatkozásra is közép-amerikában.

a „black hawk”, fedőnevű hadgyakorlatról - megsértve a panama-csatorna szerződés előírásait - a washingtoni kormány nem tájékoztatta a panamai felet. a szerződés értelmében a csatorna övezetében állomásozó amerikai katonai személyzet száma nem haladhatja meg „a csatorna védelméhez szükséges létszámot”, hadgyakorlat tartása és a létszám növelése csak a másik fél előzetes beleegyezésével határozható el.

xxx

éles szóváltás alakult ki az elmúlt napokban a reagan-kormányzat és a panamai vezetés között. alexander haig amerikai hadügyminiszter „szóbeli üzenetet”, intézett a panamai vezetőkhez. ebben - a többi között - azt „ajánlotta”, panamának, hogy a kubához fűződő kapcsolatait csökkentse „minimális szintre”,.

torrijos kormányfő válaszában közölte, hogy „az üzenetet úgy tekinti, mintha meg sem kapta volna”, „a címzés - tette hozzá - nyilvánvalóan téves, mert az üzenetet nem a független panamának, hanem a puerto rico-i kormányzónak szánták”,.

Nww

11. 10



aristides royo panamai elnök nyilatkozatában kijelentette, hogy az ország a béke és a biztonság érdekében jó kapcsolatokra törekszik minden állammal, de nem tűri el, hogy a panama-csatorna szerződést bárki is megsértse.

kzs ml ng

10.09 180281 1732

.-.

sk0020 4 230 mtik1020

kanadai alkotmány

ottawa, 1981. február 18. /mti-ap/ - a kanadai parlament kedden megkezdte „történelmi jelentőségűnek”, minősített vitáját az ország idejélmúlt alkotmányjogi helyzetének megváltoztatásáról.

kanada a nagy-britannia volt gyarmatait tömörítő nemzetközösség tagja, államfője az alkotmány szerint a brit uralkodó, akit kanadában a fő kormányzó képvisel. a hatalmas észak-amerikai ország alkotmánya mindmáig a brit parlament 1867-ben elfogadott brit-észak-amerikai törvényén, valamint a brit parlamentnek az 1700-as években hozott törvényein nyugszik. „papiron”, még a kanadai miniszterelnököt is ii. erzsébet nevezi ki. e törvényeket pedig azóta is csak a westminsteri parlament módosíthatja - ma már természetesen csak kanadai kérésre.

trudeau miniszterelnök véget akar vetni ennek a képtelennek tűnő állapotnak, és a kanadai alkotmány „hazatelepítésére”, kéri a brit parlamentet egy általános polgárjogi alaptörvény szentesítésével együtt. a brit konzervatív kormány és a parlament többsége azonban vonakodik teljesíteni a kanadai miniszterelnök kérését. arra hivatkoznak, hogy a kanadai tartományi kormányok többsége hevesen ellenzi a trudeau-féle alkotmánytervezetet, mivel az a szövetségi kormány hatáskörét növelné a tartományok rovására. a tartományok - saját gazdasági érdekeiktől vezettetve - ottawa hatalmának megnyirbálásával a jelenleginél nagyobb döntési jogkört akarnak. ez a nézeteltérés az alkotmány „honosításának”, legfőbb akadálya.

trudeau országa parlamentjében döntésre akarja vinni a dolgot, s ezzel egyúttal saját politikai karrierjére is szeretné feltenni a koronát. a közelmúltban kijelentette: kész általános választásokon is kiállni terve mellett.

lp fg ng

10.17 180281 1739

Nww

11. 10



.-.

sk0021 4 230 mtik1021

andrei - elutazás

moszkva, 1981. február 18. /mti/ - szerdán reggel hazautazott moszkvából stefan andrei, a román kommunista párt kb politikai végrehajtó bizottságának póttagja, román külügyminiszter, aki a szovjet kormány meghívására kétnapos látogatást tett a szovjet fővárosban. a repülőtéren andrej gromiko, az szkp kb politikai bizottságának tagja, külügyminiszter és más hivatalos személyiségek bucsuztatták a vendéget.

it/zsa mj ng

10.29 180281 0460

-.-

sk0022 4 230 mtik1022

nyugat-berlini szep

kocsis tamás, az mti tudósítója jelenti:

nyugat-berlin, 1981. február 18. /mti/ - a nyugat-berlini szocialista egységpárt kedden este megtartott nagygyűlésével megkezdte választási kampányát. a párt a május 10-én megtartandó, előrehozott parlamenti választásokat arra akarja felhasználni, hogy felhívja a figyelmet: nyugat-berlin dolgozóinak új, a társadalmi haladást, nagyobb szociális biztonságot szolgáló demokratikus politikára van szüksége az élet minden területén.

horst schmitt, a párt elnöke beszédében hangsúlyozta, hogy a nyugat-berlini szep cselekvően fellép a demokratikus jogok védelméért és szélesítéséért, a munkahelyek számának növeléséért, a dolgozók tényleges érdekeinek érvényesítéséért a lakáspolitikában és a kommunális politika más területein.

külpolitikai vonatkozásban nyugat-berlin számára különösképpen szükséges, hogy tudatosan elkötelezze magát az enyhülési politika folytatása mellett, mivel ez a város létbiztonságának legfontosabb előfeltétele. ehhez tartozik a városra vonatkozó négyoldalu egyezmény szigorú betartása és normális, jószomszédi kapcsolatok kialakítása a várost környező német demokratikus köztársasággal - mondotta a kommunista politikus, aki alapvető fordulatot tart szükségesnek a szocialista országok irányába követett nyugat-berlini politikában.

Nuv

12.



a nyugat-berlini szocialista egységpárt az ésszerűség, a realitások és a biztonság politikája jegyében és a tényleges megújulás érdekében politikai és világnézeti különbségekre való tekintet nélkül széleskörű együttműködés megteremtését javasolja a városban. a párt felhívja a figyelmet a jobboldali cdu kormányzati hatalomra kerülésének veszélyeire. „senkit se tévesszen meg a cdu mostani liberális hangvétele... a cdu a nagytőke, a reakció, a fegyverkezés és a konfrontáció pártja volt és marad, - hangoztatta horst schmitt.

ko/zsa fg ng

11.02 180281 1904

-.-

sk0023 4 230 mtik1023

genscher

islamabad, 1981. február 18. /dpa/reuter/ - hans-dietrich genscher nyugatnémet külügyminiszter szerdán délelőtt befejezte pakisztánban tett háromnapos látogatását és továbbutazott kairóba.

a nyugatnémet diplomácia vezetője kedden este rawalpindiben megbeszélést folytatott ziaul hak pakisztáni elnökkel. a találkozó után genscher újságírók előtt kijelentette, hogy több fontos kérdésben „messzemenő egyetértésre„ jutott a pakisztáni államfővel. a megbeszéléseken a közel-keleti helyzetről, az irak és irán között dúló háborúról és afganisztánról volt szó.

genscher a bonni kormány támogatásáról biztosította ziaul haknak az afganisztáni kérdés „politikai megoldását célzó„ álláspontját, és a megbeszélést követő sajtóértekezletén kulcsszerepet tulajdonított pakisztánnak a délnyugat-ázsiai válsághelyzet megoldásában.

kedden délután véget ért a térség országaiban működő nyugatnémet nagykövetek pakisztánban rendezett kétnapos értekezlete, amelyen genscher tartott eligazítást. az értekezleten felmérték a térség országaiban való nagyobb politikai, és nem utolsósorban gazdasági szerepvállalás lehetőségeit. bejelentették, hogy a jövőben sűrűbben látogatnak bonni politikusok a térség országaiba, és gyakrabban küldenek meghívókat is ezen országok politikusainak. növelik az ide irányuló nyugatnémet exportot, és ezt adott esetben fejlesztési segítségekkel kötik össze.

to fg ng

11.15 180281 1426

Nuv

12.



-.-

sk0024 4 230 mtik1024

szkp-kongresszus - szociálpolitika /1. rész/

moszkva, 1981. február 18. /mti/ - az szkp xxv. kongresszusának egyik legjelentősebb célja, a szovjet nép életszínvonalának szakadatlan emelése, a xxvi. kongresszusra való előkészületek során is a párt figyelmének homlokterében áll. a xi. ötéves tervidőszak irányelveiben ez a téma kiemelt feladatként szerepel, és szinte minden egyéb kérdést - beleértve az ipar és a mezőgazdaság fejlesztését is - e programmal szoros összefüggésben tárgyal a dokumentum.

az egész szovjet népgazdaság számára komoly feladatot jelent a következő években a lakosság ellátásának javítása. az iparban ez többek között jelentős szerkezet-átalakítást is követel, és az ötéves terv irányelvei első ízben helyezik előtérbe a fogyasztási cikkek előállítását a termelőeszközök gyártásával szemben: az előbbinek 27-29 százalékkal, az utóbbinak 26-28 százalékkal kell növekednie. ez már az iparvállalatok 1981. évi szocialista vállalásaiban is tükröződik, amelyekben a korábbiaknál jóval több szó esik a korszerű, jobb minőségű termékek előállításának fokozásáról. s azt, hogy az ellátás javítása mennyire fontos feladat, az irányelvek országos vitája is mutatja: a köztársasági pártkongresszusokon elhangzott felszólalások és a lapokhoz beküldött levelek e témában is sok érdekes megjegyzést, javaslatot tartalmaztak. a fogyasztási cikkek kínálatának növelésével párhuzamosan a lakosság realjövedelmeit a következő öt évben 16-18 százalékkal növelik. /folyt./

it/so mj


11.19 180281 1510

-.-

sk0025 4 230 mtik1025

szkp-kongresszus - szociálpolitika /2. rész/

a fogyasztási cikkekkel való ellátás javítása, a jövedelmek növelése azonban csak az egyik része a népjólét általános emelését célzó eszközöknek. a másik, nem kevésbé fontos csoportot a társadalmi fogyasztási alapok jelentik, amelyeknek nagysága - azaz a társadalombiztosítás, az egészségügy, a kultúra, az oktatásügy és a hasonló területek fejlesztését szolgáló összegek - az 1976-1980 közötti 527 milliárd rubelhez képest további 20 százalékkal növekszenek. a társadalmi fogyasztási alapokból jelentősen fokozzák

Nm
121


a következő években a nagycsaládosoknak és a fiatal házasoknak nyújtott támogatást. a dolgozó nők helyzetének további könnyítését célozza - a gyermekintézmények hálózatának bővítésén és a háztartási munkát megkönnyítő szolgáltatások fejlesztésén kívül - a gyermekgondozási segélyhez hasonló, idén bevezetésre kerülő rendszer: az anya a gyermek egyéves koráig otthon maradhat, s havonta pénzbeli segélyben részesül.

az egészségügy fejlesztésében továbbra is első helyen áll a rendelőintézetek és kórházak hálózatának bővítése és az egészségügyi ellátás minőségének javítása. a kórházi ágyak száma további 8-10 százalékkal növekszik, az orvosi műszerek, segédeszközök és gyógyszerek gyártása pedig 40 százalékkal emelkedik. az ötéves terv irányelvei a szovjet orvostudomány legfontosabb feladataként a szív- és érrendszeri, a daganatos és a hormonális betegségek gyógyításának hatékonyabbá tételét jelöli meg.

a kongresszusi előkészületek során sok szó esett a lakáshelyzet további javításáról is, bár e téren a szovjetunió világviszonylatban is vezető helyet foglal el: az elmúlt évtizedben csaknem 110 millióan költöztek új lakásba. a lakbér és az egyéb kommunális költségek évtizedek óta változatlanok - a családok költségvetésének alig 4-5 százalékát jelentik. a következő öt évben 530-540 millió négyzetméter új lakóterület, kétmilliónál több új lakás épül. várhatóan a tervidőszak végére sikerül önálló lakást biztosítani minden családnak, s a prognózisok szerint nincs messze a következő cél sem: minden családtagnak külön szobát.

it/so mj

11.33 180281 2143

-.-

sk0026 4 230 mtik1026

rövid hírek

waldheim

dacca, 1981. február 18. /ap/ - kurt waldheim, az ensz főtitkára négynapos bangladesi látogatásának befejeztével szerdán elutazott daccából. waldheim ziaur rahman elnökkel és azizur rahman kormányfővel nemzetközi kérdésekről, banglades és a világszervezet kapcsolatairól tárgyalt.

elb
121

douglas hurd
 maszkat, 1981. február 18. /upi/ - szaud-arábiából szerdán háromnapos hivatalos látogatásra oman fővárosába, maszkatba érkezett douglas hurd brit külügyi államminiszter. a kétoldalu kapcsolatok fejlesztéséről tárgyal és előkészíti thatcher kormányfő áprilusra tervezett látogatását.

embargó 15 oráig

az állami bábszínház berlinben

berlin, 1981. február 18. /mti/ - két nagyszerű jános vitéz előadást tartott szerdán a berlini magyar kultúra házában a budapesti állami bábszínház. a társulat a petőfi-mű alapján szilágyi dezső által írt bábjáték-változattal lépett fel, amelyhez hangszalagról darvas iván fűzött német nyelvű kiegészítő magyarázatot. a budapesti együttes legutóbb 4 évvel ezelőtt a berlini ünnepi napok programja keretében szerepelt az ndk fővárosban.

ndk könyvkiadás

berlin, 1981. február 18. /mti/ - tavaly 6109 könyv jelent meg 150 millió példányszámban a német demokratikus köztársaságban. ez megerősítette az ndk helyét a világ legtöbbet olvasó nemzetei között - jelentette be szerdán klaus höpcke kulturális miniszterhelyettes. az elmúlt évben közkönyvtárakból 90 millió kötetet kölcsönöztek.

ko/gr ml kd

12.28 180281 1535

-. -

sk0027 4 230 mtik1027

ertl - vizsgálat

bonn, 1981. február 18. /mti/ - a bonni és a wiesbadeni államügyészség vizsgálatot indított josef ertl nyugatnémet mezőgazdasági, élelmezési és erdőgazdasági miniszter ellen megvesztegetés gyanúja miatt. az eljárásokat azért indították meg, mert ertl több alkalommal jelentősebb összegeket kapott egy tejforgalmazó és egy fegyverexportáló cégtől, és a pénz felhasználásáról nem tudott meggyugtató módon elszámolni.

de'

bonni értesülések szerint a tetra pak cég 1975-ben 30 ezer márkát, 1976-ban 9000, 1977-ben további 25 ezer márkát utalt át a miniszter bankszámlájára. ertl az összegeket állítólag továbbította egy iskolatej-akció céljaira, az államügyészség azonban nem biztos abban, hogy az egész összeget utalta-e át és hogy a tranzakció nem azt követően történt-e, hogy az adományról sajtóértesülések láttak napvilágot.

hasonlóképpen tisztázatlan, mi lett a sorsa annak az ötvenezer márkának, amelyet egy fegyverexportáló cég juttatott el a szabaddemokrata politikushoz. az fdp egyik titkárnője szerint ertl a pénzt nem továbbította a pártkasszába. a miniszter visszautasította a gyanúsítást, de az összeg felhasználásáról nem közölt adatokat.

a vizsgálat mindkét ügyben kiterjed arra is, hogy az „ajándékozó”, vállalatok kaptak-e valamiféle kedvezményt az ertl vezette mezőgazdasági minisztériumtól. a politikai botrányral fenyegető ügy feszültségeket okozott a szociálliberális kormánykoalíción belül. a koalíciós partner szociáldemokraták közül sokan ertl lemondását követelik. hans-dietrich genschler fdp-elnök eddig védelmébe vette ertl-t, nyitott azonban, hogy az iskolatej akció részleteinek tisztázása után is tartható marad-e a miniszter álláspontja.

or/ve fm

12.31 180281 1726

-. -

sk0028 4 230 mtik1028

a lengyel kormány munkaidő-rendelete

kelemen istván, az mti tudósítója jelenti:

varsó, 1981. február 18. /mti/ - a lengyel minisztertanács rendeletét tett közzé az idei esztendőre érvényes munkarendről.

a rendelet bevezetőben megállapítja, hogy a munkaidő csökkentésének alapelveit az a megállapodás tartalmazza, amely január 30-án jött létre a kormány és a „szolidaritás”, szakszervezet országos egyeztető bizottsága között. az ennek nyomán készült tervezetet konzultációra a „szolidaritás”, az ágazati és az autonóm szakszervezetek rendelkezésére bocsátották.

de'

a rendelet részletesen és pontosan szabályozza a munka-, illetve a pihenőnapok számát a különféle termelési periódusokban dolgozó vállalatok, gazdasági ágazatok számára. az átlagos heti munkaidő 1981-ben 42 óra, ezen belül például a négyhetes termelési periódusban dolgozó vállalatoknál három 40 órás munkahétet egy hatnapos, 48 órás munkahét követ. azokban az ágazatokban, ahol a munka háromhetes ritmuson alapul, két ötnapos, 40 órás munkahét után egy hatnapos, 46 órás munkahét következik.

a munkaidő csökkentése miatt senki keresete nem csökkenhet. az a dolgozó, aki hivatalos pihenőnapon munkát vállal, pótlólagos pihenőnapra, vagy 100 százalékos túlóradijra jogosult.

az átlagos heti munkaidő nem vonatkozik a bányászokra, az ő esetükben az év elején életbelépett gyakorlat érvényes.

a kormány leszögezi: a legfontosabb az, hogy minden ágazatban és üzemben úgy intézkedjenek, hogy a tervfeladatok teljesíthetők legyenek. „a kormány arra számít, hogy a dolgozók fokozzák a termelési tevékenységet, s ezzel teremtik meg a munkaidő további csökkentésének, az életkörülmények javításának feltételeit, - hangsúlyozza a rendelet.

kn/mh ba

12.43 180 281 1764

--

sk0029 4 230 mtik1029

Lengyel diákügyek

kelemen istván, az mti tudósítója jelenti:

varsó, 1981. február 18. /mti/ - a lengyel felsőoktatási-, tudományos és műszaki miniszter jóváhagyta a független diákszövetség bejegyzését.

a bejegyzésre azután került sor, hogy kedden este mieczyslaw rakowski miniszterelnök-helyettes fogadta a sztrájkoló lódzi egyetemi- és főiskolai hallgatók küldöttségét, és kifejtette nekik a kormány álláspontját. ezt követően a független diákszövetség képviselői kiegészítették a szövetség alapszabályzatát egy olyan paragrafussal, amely szerint a szervezet a lengyel népköztársaság alkotmányának megfelelő tevékenységet folytat majd.

ml

a szerdai varsói lapok közölték janusz gorski miniszter nyilatkozatát, amelyben a többi között emlékeztet arra, hogy a lódzi diákok kívánságai között számos olyan is található, amelyek teljesítést a felsőoktatási-, tudományos- és műszaki minisztérium már hosszabb ideje napirendre tűzte, illetve egy részükről már rendelkezett is. előkészületben van például az új felsőoktatási törvény, amely biztosítani kívánja a főiskolai hallgatók lényegesen szélesebb körű önkormányzatát. a népgazdaság lehetőségeihez mértén javítani kívánják a diákok anyagi helyzetét /az ösztöndíjakat már a múlt év decemberében 400 zlotyval felemelték/, s ugyancsak mindent megtesznek a tankönyvekkel, jegyzetekkel való - helyenként igen rossz - ellátás javítására.

kn/zsa mjkd

12.49 180 281 1429

--

sk0030 4 270 mtik1030

szovjet sarki expedíció

leningrád, 1981. február 18. /taszsz/ - kis, egymotoros repülőgépeken szovjet tudósok és szakértők indultak utnak leningrádból a legészakibb földrész, az arktisz természeti folyamatainak tanulmányozására. a csoportok 150 alkalommal hajtanak végre leszállást a sodródó jégtáblákra, ahol a sarki kíséret elnevezésű program keretében komplex méréseket és megfigyeléseket hajtanak végre. az így nyert adatok nélkülözhetetlenek az északi földteke időjárási és klimatikus viszonyait leíró matematikai modell kialakításához és pontosításához.

az expedíció feladatai közé tartozik a jubileumi, 25. szovjet északi sarki kutatóállomás felépítése is. az állomás helyének kijelölésére a repülőgépes csoportok megfelelően szilárd uszó jégtáblát vagy sík felülettel rendelkező uszó jéghegyet keresnek. további követelmény a kutatóbázis talajával szemben, hogy mozgási iránya a vrangel-szigettől északi irányu legyen. az állomás felállításához mintegy 400 tonna áru és felszerelés légihidon való szállítását tervezik. az előirányzat szerint az északi sark-25 kutatóállomáson áprilisban kerül sor a zászlófelvonásra.

kr ba

13.04 180 281 1157

ml

--

sk0031 4 230 mtk1031

nagy-britannia - bányászsztrájk

lászló balázs, az mti tudósítója jelenti:

London, 1981. február 18. /mti/ - szerdára virradó hajnalban, skóciában hét szénmező bányászai csatlakoztak a walesi, a kenti és az észak-angliai bányászokhoz, akik már a szakszervezet végrehajtó bizottságának csütörtöki ülése előtt spontán sztrájkakcióba kezdtek a bányabezárások és több tízezer bányász fenyegető elbocsátása ellen.

a vasutasszakszervezet, valamint a mozdonyvezetők és fűtők szakszervezete, továbbá a teherautóvezetők országsszerte szolidaritási akcióban csatlakoznak hozzájuk és a sztrájkoló szénmezőkről nem fuvaroznak szenet. az este folyamán david howell energiagazdálkodási miniszter irodájában az országos széntanács és a bányászszakszervezet képviselőinek részvételével tanácskozás kezdődik arról, mit lehetne tenni a gyorsított bányabezárások enyhítésére és egy országos bányászsztrájk elkerülésére. joe gormley, a bányászszakszervezet elnöke kijelentette, hogy követelni fogja a szénbehozatal leállítását és a brit széntermelés állami szubvencionálását.

lb/dj fm

13.10 180281 1098

-.-

sk0032 4 230 mtk1032

Lengyelország - náci bűncselekmények

Varsó, 1981. február 18. /pap/ - egyre bővül azoknak a dokumentációs anyagoknak a száma, amelyek fényt derítenek a varsói polgári lakosság ellen elkövetett náci bűncselekményekre. a náci bűncselekmények kivizsgálására alakult lengyel bizottság a varsói körzeti bizottság közreműködésével már több éve vizsgálja ezeket a bűncselekményeket. a közelmúltban adták át a bizonyító anyagok egy részét a hamburgi ügyészségnek.

a második világháborúban mintegy 800 ezer varsói halt meg. a varsói körzeti bizottságnak mintegy 6 ezer információja van olyan náci bűncselekményekről, amelyeket a volt varsói vajdaság területén követtek el.

le

a körzeti bizottság által az elmúlt 35 évben összegyűjtött anyagok lehetővé tették, hogy felelősségre vonják ludwig fischert, a varsói körzet parancsnokát, ludwig laist polgármestert, josef meisingert, a biztonsági szolgálat parancsnokát és max daumét, a varsói rendőrparancsnokot. a lengyel legfelsőbb bíróság ludwig fischert, josef meisingert és daumét halálra, laistot pedig nyolc évi szabadságvesztésre ítélte.

jelenleg a nyugatnémet bíróságok több, mint 80 ügyet vizsgálnak a varsói bizottság bizonyító anyagai alapján. a bizottság hamarosan folytatja a varsói halálgyűrű, átfogó vizsgálatát. ez az anyag tartalmazza majd mindazokat a bűncselekményeket, amelyeket a gestapo munkatársai követtek el a városi városi börtön foglyai ellen. már a nyugatnémet vizsgáló hatóságok rendelkezésére bocsátották egy részét azoknak az anyagoknak, amelyek fényt derítenek a varsó környéki, palmiry erdőben elkövetett bűncselekményekre. folytatják a varsói felkelés során elkövetett bűncselekmények kivizsgálását is.

a hitleri bűncselekmények kivizsgálására alakult körzeti bizottság 1985-ig folytatja a bűncselekmények feltárását és az ezzel kapcsolatos dokumentációs munkát, hogy fényt derítsen a volt varsói vajdaság területén elkövetett bűncselekményekre.

df ba

13.42 180281 1972

-.-

sk0033 4 230 mtk1033

új tömörülés a brit munkáspártban

London, 1981. február 18. /mti/ - a brit munkáspárt parlamenti csoportjának centruma „szolidaritási kampány”, néven új tömörülést hozott létre a párt balrafordulásának megállítására. ezzel megindult a jobboldal ellentámadása, amihez a szakadár csoport kiválása adta az ösztönzést. a csoport alakuló ülésén roy hattersley volt miniszter elnökölt és egyformán éles támadást intézett a szociáldemokrata szakadár és a párt vezető szerve, a végrehajtó bizottság ellen.

a denis healey alvezér pártfogásával és jelenlétében megalakult „jobbközép”, tömörülés a parlamenti csoport kevesebb, mint felét gyűjtötte eddig zászlaja alá. fő célja: visszaszorítani a párton belül a baloldal térnyerését és erre alapozni az új pártegységet. a

le

kül

- 28 -

1981.02.18.

csoport igyekszik a maga javára módosítani a pártvezérválasztó kollégium összetételét, megváltoztatni a baloldali többségű végrehajtó bizottság eddigi összetételét, és azt tervezi, hogy a pártegység jelszavával kampányt indít a balszárny ellen.

Lb/dj fm

13.56 180281 1045

..-

sk0034 4 230 mtik1034

salvador - francia sajtó /1.rész/

párizs, 1981. február 18. /mti/ - washington félsikereként értékelik a szerdai francia lapok a lawrence eagleburger - reagan amerikai elnök különmegebizottja - keddi párizsi megbeszéléseiről kiadott francia közleményt, amely csak feltételes módon biztosítja támogatásáról a salvadorral kapcsolatos amerikai álláspontot. az amerikai külügyminisztérium harmadik embere nyugat-európai körútján azt próbálja bizonyítani, hogy a salvadori gerillák kubától és más szocialista országoktól kapnak fegyvereket, és erre hivatkozva igyekszik felsorakoztatni a szövetségeseiket a junta támogatására. a jean francois-poncet külügyminiszterrel folytatott két és fél órás megbeszélésen eagleburger előterjesztette az állítólagos bizonyítékokat, ám párizs válasza udvariasan kitérő maradt.

a le figaro szerint párizsban úgy vélekednek, hogy washington közép-amerikai politikájának megmerevedése nem a politikai helyzet stabilizálására vezetne, hanem szélsőséges rezsimok hatalomrajutását segítené elő. míg az egyesült államok felfüggesztette segítségét nicaraguának - emlékeztet a lap -, addig franciaország legutóbb növelte azt. /folyt./

bd/zsa fm

13.59 180281 1190

..-

kül

- 29 -

1981.02.18.

sk0035 4 230 mtik1035

salvador - francia sajtó /2.rész/

a le monde azt hangsúlyozza, hogy eagleburger nyugat-európai küldetése, amelynek célja elválni azokat a kötelekeket, amelyeket a salvadori ellenzék létesített több nyugat-európai országgal, nem ígér biztos sikert. a szocialista internacionálé pártjai komoly segítséget nyújtottak a nicaraguai sandinistáknak. a francia kormány, úgy tűnik, bővebb információ hiányában nem hajlandó amerikai nyomásra módosítani hagyományos politikáját, ugyanakkor nem kíván elősegíteni egy „destabilizációt”, sem, amely súlyos következményekkel járhatna saját amerikai tartományaiban. a le monde szerint nincs tehát szó sem arról, hogy párizs egy kemény rendszert kívánna támogatni salvadorban, sem arról, hogy lemondana a sandinista nicaraguával fenntartott szivélyes kapcsolatokról.

a l, humanité, a francia kp lapja ugyanakkor azt hangsúlyozza, hogy párizs nem hogy nem tiltakozott eagleburger szándékai miatt, hanem „megengedhetetlenül kétértelmű”, módon foglalt állást. valójában éppen az amerikai kormány avatkozik be salvador belügyeibe, kitarva a diktatúrát - miközben franciaország katonai helikoptereket szállított a salvadori juntának - emlékeztet a l, humanité.

bd/zsa fm

14.06 180281 1228

..-

sk0036 4 300 mtik1037

eanes

lisszabon, 1981. február 18. /mti-ap/reuter/ - ramalho eanes portugál elnök - a választási kampányban tett ígéretének megfelelően - lemond a fegyveres erők vezérkari főnökének tisztségéről és nuno melo egidio tábormokot nevezi ki saját utódjává - jelentette be kedden este az elnöki szóvivő.

eanes tábormok azóta volt a portugál hadsereg legfőbb irányítója, hogy 1976-ban államfővé választották. a jelenleg kormányon lévő jobboldali pártszövetség hevesen támadta eanest, amiért egyszerre két fontos tisztséget tölt be. az azóta elhunyt sá carneiro miniszterelnök egyenesen azzal vádolta a tábormokot, hogy latin-amerikai típusú katonai diktatúrát akar megvalósítani. a jobboldal tényleges célja a támadásokkal azonban valójában az volt,

Al

hogy csökkentés a forradalmi vívmányokat rögzítő alkotmányhoz hű eanes befolyását. az elnök a tavaly decemberi elnökválasztás előtt azért ígérte meg lemondását a katonai tisztségről, hogy ezáltal tompítsa a demagóg jobboldali támadások hatását.

a személycsere a portugál fegyveres erők élén nem hoz majd számottevő politikai változást: melo egidio tábornok eanes feltétlen hívének számít.

az 58 éves gyalogsági tábornokot az 1974-es forradalom óta fűzik szoros szálak az elnökhöz. az elmúlt két évben macaon, a dél-kínai portugál gyarmaton volt kormányzó. az elnök a múlt héten lísszabonban folytatott megbeszélésükön ajánlotta fel neki a vezérkari főnök tisztségét. melo egidio kedden kijelentette, hogy eanes nétfőn terjesztette jelölését a legfelsőbb forradalmi tanács elé és az alkotmánybíróság szerepét betöltő testület jóváhagyta kinevezését. /ez egyébként nem volt feltétele hivatalba lépésének, mert a tanácsnak személyi kérdésekben csak véleményezési jogköre van./ a tábornok hozzátette, hogy szerdán elutazik macaoba, de rövidesen visszatér portugáliába, hogy felkészülhessen a február 28-ra kitűzött beiktatására.

sas fm

14.22 180281 1916

.-.

sk0037 4 230 mtik1038

nszk - fegyverexport /1. rész/

sándor istván, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1981. február 18. /mti/ - az nszk fegyverexportjáról folyó bonni belpolitikai vitának új tápot adott az az amerikai kormánydokumentum, amely a nyugat-európai nato-országok hadiipari exporttevékenységét elemzi.

egy washingtoni kormányügynökség még 1980 augusztusában felmérést készített a nyugati államok ilyen irányú tevékenységéről. a carter-kormány azonban akkor úgy döntött, hogy taktikai okokból a jelentést nem hozza nyilvánosságra. a hét elején bonnba jutott kimutatás szerint az nszk 1973 és 1977 között tízszeresére növelte fegyverkivitelét a világ országaiba. az exportérték 1971 és 1977 között 200 millió dollárról 800 millióra növekedett. franciaország ugyanebben az időszakban 200 millióról egymilliárd 200 millió dollárra, nagy-britannia 300-ról 800 millióra, míg az egyesült

Al

államok 4,7 milliárd dollárról 6,5 milliárdra növelte hadi exportját.

a felmérés tanúsága szerint a hetvenes években bonn által érvényesített „exportkorlátozások”, ellenére az nszk számos olyan körzetbe is szállított hadianyagot, amelyek egyértelműen „feszültségövezetek”, számitanak. a fegyverek 40 százaléka a közel-keletre jutott: 1973 és 1978 között több, mint egymilliárd dollár értékű fegyver és lőszer került olyan arab országokba, amelyeknek az egyesült államok - izraelre való tekintettel - nem szállított.

algéria 538 millió dollár értékben kapott hadiipari berendezéseket, amelyek segítségével rakétákat és lőszert állíthat elő. szíria 73 millió dollár értékben kapott páncélosokat és lézerrányítású célzóberendezéseket. irak 66 millió dollárért vásárolt az nszk-ban páncélos-szállítókat.

a latin-amerikai diktaturák részesevé a nyugatnémet fegyverexportból több, mint 20 százalékos volt - megközelítőleg annyi, amennyit a nato-országok együttesen vásároltak a szövetségi köztársaságtól. /a bonni kormány deklarált politikai célja, hogy hadiipari termékeit elsősorban az északatlanti szövetség tagországaiban helyezze el/. argentina, brazilia és ecuador hadihajókat, chile harckocsihárító rakétákat vásárolt. /folyt./

or/so fm

14.34 180281 2162

.-.

sk0038 4 230 mtik1039

nszk - fegyverexport /2. rész/

a schmidt-kormány a koalícióban részvevő szociáldemokraták táborából heves ellenállásba ütközött legújabb exportterveit illetően. az spd-képviselők jelentős része tiltakozott amiatt, hogy bonn tengeralattjárók szállítására adott engedélyt a chilei junta számára és nagyobb páncél-szállítványokat ígért szaud-arabiának. herbert wehner, a párt parlamenti képviselőcsoportjának elnöke szerdán sajtónyilatkozatban utasította vissza a chilei export tervét.

schmidt kancellár egy kölni lapnak szerdán adott interjújában kijelentette: az nszk-nak elsősorban gazdasági érdekeit kell figyelembe vennie. bonn - mondotta a kormányfő - nagy hálával

Al

kül

- 32 -

1981.02.18.

tartozik a szaudi uralkodóháznak, amiért az az olajválságok idején „megértően viselkedett”, a nyugatnémet energiaigényekkel kapcsolatban. schmidt elismerte, hogy a fegyverexport saját pártján belül ellenállásba ütközik, de nyitva hagyta a végső döntést. bejelentette, hogy fél éven belül ríjadba látogat, ahol újból tárgyal a páncélosokról az arab olajállam vezetőivel. ugyanakkor reményét fejezte ki, hogy szaud-arábia elsősorban amerikai és francia forrásból elégíti majd ki fegyvervásárlási igényeit és így kevésbé hozza belpolitikailag kínos helyzetbe a nyugatnémet kormányt.

or/so fm

14.36 180 281 1287

--

sk0039 4 230 mtik1040

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai mtik1021 számú hírünk 1.bekezdése első sorában a szöveg helyesen: szerdán reggel elutazott moszkvából....stb

/tehát nem hazament....a szerk./

kd/mh

14.38 180 281 0242

--

kül

- 33 -

1981.02.18.

sk0040 4 230 mtik1041

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai mtik1019 számú hírünk 4. bekezdése első sorában a szöveg helyesen:

torrijos, volt kormányfő, a nemzeti gárda főparancsnoka.....

kd/mh

14.39 180 281 0231

--

sk0041 4 230 mtik1042

eagleburger /1.rész/

polgár dénes, az mti tudósítója jelenti:

brüsszel, 1981. február 18. /mti/ - nato- és közöspiaci körökben nagy figyelemmel kísérik lawrence eagleburger amerikai külügyi államtitkárnak, reagan elnök személyes megbízottjának nyugat-európai körutját. eagleburger „bizonyítékokat”, hozott magával arról, hogy salvadorban nem felszabadító küzdelem folyik a katonai junta ellen, hanem, ugymond, a szovjetunió és más szocialista országok által kezdeményezett és irányított akció. reagan megbízottjának tarsolyában az amerikai felderítő szervek által szerzett „bizonyítékok”, vannak arról, hogy a szocialista országok, kubán és nicaraguán át, fegyverrel látják el a salvadori felkelőket.

nato- és közöspiaci körök szerint eagleburger missziójának kettős célja van. egyrészt igazolni akarja reagan elnök politikáját, amely szerint a nyugatnak kelettel szembeni magatartását „globalizálni”, kell, tehát „vizsgálat tárgyává kell tenni a szovjetunió fellépését az egész világon,,. másrészt be akarja vonni nyugat-európát az „új”, amerikai politika végrehajtásába. reagan megbízottjának körutját tehát egyfajta próbakőnek tekintik, amely megmutatja nyugat-európa reagálását az amerikai elgondolásokra.

még nem lehet megállapítani, milyen sikerrel fog járni ez az amerikai „teszt,, , de az eddigi eredmények nem túl biztatóak washington számára. a francia külügyminiszter figyelmesen meghallgatta eagleburgert, s kijelentette: a francia kormány elítéli a külföldi beavatkozást salvadorban - amennyiben az tényleg

Al

bizonyítást nyer. bomban az amerikai politikus kívánságai elutasításra találtak. a közös piac keddi külügyminiszteri tanácsülése felfüggesztette a salvadori kormány részére korábban megszavazott segély folyósítását azzal, hogy meg kell várni eagleburger körútjának befejezését. a nato-ban, ahol reagan megbízottja tárgyalt, csupán szűkszavú nyilatkozat látott napvilágot, amely hangoztatja, hogy washington a salvadori helyzetet „teljesít”, -nek tekinti a kelet-nyugati kapcsolatok szempontjából. konkrét formában eddig sehol sem fogadták el az amerikai politikus érveit és sehol sem tettek ígéretet reagan kívánságainak támogatására. /folyt/

pd/ve fm

14.47 180281 2212

-.-

sk0042 4 230 mtik1043

eagleburger /2.rész/

megfigyelők szerint caspar weinberger amerikai hadügyminiszternek a neutronfegyverről szóló kijelentései - amelyeket szövetségeseivel való tanácskozás nélkül tett - és eagleburger nyugat-európai körútja után alapos tisztázásra szorul, milyen álláspontot foglaljon el nyugat-európa reagan politikájával kapcsolatban. emilio colombo olasz külügyminiszter már hangot adott az amerikai fővárosban a nyugat-európai országok aggodalmának, s hamarosan több más nyugat-európai vezető politikus is látogatást kíván tenni washingtonban, hogy megállapítsa: milyen mértékben hajlandó reagan tekintetbe venni szövetségesei véleményét a kelet-nyugati viszony kialakítására irányuló politikájában.

pd/ve fm

14.48 180281 0736

-.-

sk0043 4 300 mtik1044

spanyol kormányválság

lenet miklós, az mti tudósítója jelenti:

madrid, 1981. február 18. /mti/ - feszült belpolitikai légkör előzi meg leopoldo calvo sotelo kijelölt miniszterelnök szerda délután elhangzó programnyilatkozatát. az előzmények: kedden délután a rendőrség több magas rangú funkcionáriusa lemondott, és nagyszámu rendőrtisztnak szándékozott leváltását kérni a vizsgálóbíró által előzetes letartóztatásba helyezett öt rendőrfelügyelővel való szolidaritása jeléül. az öt rendőrfelügyelő előzetes letartóztatását - mint jelentettük - azért rendelték el, mert ők folytatták le a rendőri bántalmazások következményeként a börtönkórházban meghalt jose ignacio arregui, eta-terrorista kihallgatását.

ilyen körülmények között spanyol politikai körökben nem tartják valószínűnek, hogy a kijelölt miniszterelnök a szavazás pénteki első fordulójában megkapja a beiktatásához szükséges abszolút többséget. ebben az esetben - ha csak a miniszterelnök-jelölt nem adja vissza megpízátását - a hétfőn tartandó második fordulóban már az egyszerű többség is elég, s ezt a kormánypart 165 képviselőjének a szavazata biztosíthatja.

a képviselőház kedd délutáni ülésén juan josé roson pérez belügyminiszter adott tájékoztatást a tragikus haláleset körülményeiről több politikai part interpellációjára válaszolva. az interpelláló partok - a spanyol szocialista munkáspart, a spanyol kommunista part, a baszk nacionalista part és mások - a miniszter válaszát nem tartották kielégítőnek és a rendőrség demokratikus reformját követelték. a rendőrtisztek lemondására utalva gregorio peces-barba martinez szocialista képviselő azt a parlamentre gyakorolt megengethetlen nyomásnak minősítette. santiago carrillo, az skp főtitkára javasolta: a lemondásokat arra kellene felhasználni, hogy ezeket az embereket olyanokkal váltsák fel, akik képesek a demokrácia követelményeihez alkalmazkodni.

len/mh kd

14.55 180281 1925

-.-

sk0044 4 230 mtik1045

tiltakozások a fegyverkezés ellen

washington, 1981. február 18. /taszsz/ - nemcsak Európában, de az egyesült államokban is aggodalmat kelt caspar weinberger hadügyminiszternek a neutronfegyver gyártását szorgalmazó nyilatkozata - mondotta washingtonban george miller, a washingtoni békeközpont ügyvezető igazgatója.

mark hatfield szenátor, az amerikai szenátus költségvetési bizottságának elnöke los angelesben egy felszólalásában határozottan ellenezte az új fegyverkezési programok - köztük az mx-rakéta rendszer - megvalósítását, s bírálta a neutronfegyver gyártására vonatkozó elképzeléseket. nem engedhetjük meg magunknak, hogy dollármilliárdokat költünk fegyverkezésre, amikor viszonylag sok belső problémával kell megküzdenuünk - mondta.

párizs, 1981. február 18. /taszsz/ - az amerikai kormányzatnak a neutronfegyver gyártására és nyugat-európai rendszerbe állítására vonatkozó terve súlyos aggodalmat váltott ki a francia közvéleményben - jelentette ki a taszsz tudósítójának adott nyilatkozatában Yves Scholler, a francia békemozgalom országos bizottságának tagja. véleményünk szerint az országok biztonságát nem a fegyverkezési hajsza folytatása szavatolja, hanem a folyamatos, kiegyensúlyozott, ellenőrzött leszerelés - állapította meg.

helsinki, 1981. február 18. /taszsz/ - helvi niskanen, a finn népi demokratikus szövetség parlamenti frakciójának elnöke ugyancsak a fegyverkezési hajsza folytatása ellen foglalt állást. finnország békeszerető közvéleménye határozottan elítéli az új amerikai középhatótávolságú nukleáris rakéták gyártásáról és nyugat-európai telepítéséről hozott nato-határozatot, valamint a neutronfegyver-terv „élesztgetésére”, irányuló washingtoni próbálkozásokat - szögezte le. a finn képviselő hangsúlyozta, hogy a jelenlegi helyzetben rendkívül nagyjelentőségűek a szovjetunióknak a béke megszilárdítására, a leszerelésre vonatkozó javaslatai.

pc fm

15.04 180281 1929

Al

-.-

sk0045 4 230 mtik1046

kongresszusi küldött /1.rész/

kis csaba, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1981. február 18. /mti/ - vjacseszlav akszjonovot többé-kevésbé a kalandvágy, a romantika vezette, amikor 24 éves fejjel önként jelentkezett a bajkál-amur vasutvonal építésére. „ki akartam próbálni az erőt”, - hat év elteltével így emlékszik vissza erre. vele együtt sokszáz fiatal adta be jelentkezését, s belőlük állt össze az első önkéntes építő brigád, a komszomol xvii. kongresszusáról elnevezett egység.

„nem tudtuk, mi vár ránk - mondja ma akszjonov. - amikor már moszkvában gyülekeztünk s elmondották nekünk, hogy a pálya mentén akad télen olyan hely, ahol akár hatvan fokos lehet a fagy, hogy a nyár alig két hónap, bizony volt, aki megijedt, de azért valamennyien utra keltünk. akkor még semmi sem volt az utvonalon, a tajga, az őserdő közepére, ember nem lakta helyekre kerültünk - nekünk például csónakokon szállították az utánpótlást és sátrakban kezdtük meg a munkát zvezdnij építkezésén...”

a bajkál-amur vasutvonal építkezését szokás az évszázad építkezésének nevezni a szovjetunióban. a szárnyvonalával együtt több mint négyezer kilométeres utvonal természeti kincsekben gazdag, de ember nem lakta, Európánál nagyobb területen vezet keresztül. hegyvonulatok, mocsarak, nagy folyók, őserdők, az örök fagy hónapoz tartozó övezetek keresztezik útját, de már elkészült és most épülő vonala mentén szinte felmérhetetlen a természet gazdagsága: van itt kőszén és vasérc, réz és ritkafémek, hatalmas mennyiségű, kiváló minőségű faanyag. csak ember nem volt ezen a tájon. ma százezernél többen élnek, dolgoznak a bam-építkezésen, s közülük egy vjacseszlav akszjonov.

az egykori kalandkereső fiatalembernek szerencséje volt: kiváló munkásokkal került egy brigádba, brigádvezetője az építkezés dolgozói közül szinte legelsőként kapta meg a szocialista munka hőse címet. tőle tanult meg igazán dolgozni vjacseszlav. előbb az erdőirtáson, azután a pálya építésén. s itt szerette meg a valóban romantikus, bár nagyon nehéz szibériai életet. itt nősült, alapított családot, s két kisgyermekével ma a vadonutaj településen, a kétezer lakosu, de gyorsan fejlődő pecsorában él. itt lett maga is brigádvezető, többszörösen kitüntetett vasutépítő, aki nemrég kapta meg a lenin-rendet, s most társai küldöttül választották a szovjetunió kommunista pártjának xvi. kongresszusára. /folyt/

ki/ve ba

15.09 180281 2413

Al

-.-

sk0046 4 230 mtik1047

kongresszusi küldött /2.rész/

a bam építkezése a legnehezebb munkahelyek egyike, mégis tizezreket vonz. nemcsak a jó kereset - hiszen a rendkívüli kemény munkát az átlagosnál magasabban fizetik meg - , a hosszabb szabadság, a gyorsabb lakáshoz jutás huzza ide a fiatalokat, hanem az erőpróba lehetősége is - s ha sokan nem is bírják hosszú ideig ezt az életet, a jelentős rész törzsökös bam-építővé, szibériaivá lett az évek során. vjacseszlav magát is közéjük sorolja s úgy véli, ha lassan fel kell hagynia a pályaépítők átlagosnál is nehezebb munkájával - ez hetekig, hónapokig tartja távol a családtól - azért a vasuton, vagy a vasutvonal mentén felépülő új telepeken marad, most már egész életére.

vjacseszlav akszjonov és sokezernyi társa valóban imponáló munkát végzett eddig. készen áll 1900 kilométernyi vonal, ebből hatszázon már menetrend szerint közlekednek a szerelvények. a három és félezer műtárgyból - hidból, felüljáróból, alagútból, - ezernél több áll készen, köztük több hatalmas hid a szibériai folyókon, az összesen 37 kilométer hosszúságú alagutrendszerből is csaknem a fele megvan már. de több mint ezer kilométeren az építők még csak ott tartanak, ahol akszjonov brigádja hat évvel ezelőtt: most kezdik a pályaépítés előkészítését. a bam építői úgy akarják, s ennek közlésével bízták meg a kongresszusra küldött társaikat, köztük vjacseszlav akszjonovot, hogy az új ötéves tervidőszak végére már az egész óriási vasutvonalon járjanak a szerelvények.

vjacseszlav akszjonov, a bam építőinek kongresszusi küldötte társaival együtt már moszkvában van. vele együtt lesz küldött többek között az egész óriási építkezés vezetője, konsztantyin mokontov is. ő már jelezte, szeretne szót kapni a szovjet kommunisták küldötteinek tanácskozásán, hogy elmondja: a bam építői meg akarják tartani szavukat, elkészítik, sikerrel fejezik be az évszázad szovjet építkezését.

x x x

az szkp xxvi. kongresszusának küldöttei már uton vannak moszkvába, több köztársaság küldöttsége meg is érkezett a tanácskozás színhelyére.

ki/ve ba

15.20

180281 2135

cd

--

sk0047 4 230 mtik1048

rövid hírek

környezetszennyeződés

brüsszel, 1981. február 18. /afp/ - levegőszennyeződés következtében 42 iskolásgyermek betegedett meg belgiumban. a vizsgálatok kimutatták, hogy a „philips petroleum„ nevű társaság helyi létesítményeiből nagymennyiségű kéntartalmú gáz került a levegőbe és ez váltotta ki a heves fejfájást és hányingert a gyerekeknél.

közúti baleset

bangkok, 1981. február 18. /ap/ - tíz ember meghalt és további tíz megsebesült a thaiföldi fővárostól 50 kilométerre keletre, amikor egy utasokat szállító autóbusz előzés közben összeütközött egy kamionnal.

hamis riadó

párizs, 1981. február 18. /afp/ - szerdán reggel néhány percig riadókézsültségben voltak a párizsi ellysée-palota őrei, miután 9 óra 40 perckor megszólaltak a vészcsengők. eközben az épületben ülést tartott a minisztertanács. a biztonsági szolgálat emberei hamarosan kiderítették, hogy a vakriadót az elektromos hálózaton dolgozó munkások vigyázatlansága okozta.

rossz idő

istanbul, 1981. február 18. /ap/ - súlyos közúti fennakadásokat okoz törökország általában meleg éghajlatu keleti részein az utóbbi napokban beállott nagy hideg s a lehullott nagymennyiségű hó. az ország rész hegyvidéki utjain több száz jármű torlódott össze, hatalmas hófalak zárják el az utakat és a városokat a külvilágtól. erzerumban a rossz idő miatt bezárták az általános és középiskolákat. ugyanakkor törökország déli vidékein heves esőzések pusztítanak. árvíz miatt a hatóságok elrendelték egy város kiürítését. a víz több millió dolláros károkat okozott a déli citrus-ültetvények termésében.

hajószerecsétlenség

tokió, 1981. február 18. /taszsz/upi/ - 16 utassal és három főnyi személyzettel a fedélzetén fölborult és elsüllyedt egy japán hajó az ország nyugati partjai közelében. a szerencsétlenségnek valószínűleg csak egy túlélője van. a kutatóhajók eddig hét holttestet találtak még.

bm kd

15.23

180281 1938

sk0048 4 230 mtik1049

kambodzsa - ausztrália

hanói, 1981. február 18. /mti/ - ausztrál munkáspárti parlamenti képviselő, kemeth fry tett látogatást phnom penh-ben. a politikust, aki tagja az ausztrál parlament külügyi és hadügyi bizottságának, fogadta yos por, a kambodzsa megmentésének nemzeti egységfrontja központi bizottságának főtitkára. a találkozón yos por tájékoztatást adott az ország belső helyzetéről és a heng samrin-kormányral szemben álló khmer reakciós erők szétzilálódásáról.

az ausztráliában ellenzékben lévő munkáspárt képviselőjének kambodzsai látogatása egybeesett azzal a hivatalos camberrai döntéssel, amelynek értelmében az ország lemondott a pol pot-rezsim elismeréséről. ugyanakkor camberrának - mint ezt közölték - nincs szándékában elismerni a heng samrin-kormányt.

zi/ve ba

15.24 180281 0809

--

sk0049 4 230 mtik1050

kambodzsa - szihanuk

hanói, 1981. február 18. /mti/ - phnom penh szerdán élesen bírálta szihanuk volt kambodzsai államfőt, s úgy jellemezte őt, mint kina kiszolgálóját, olyan személyt, aki személyes érdekeit fontosabbnak tartja a nemzet érdekeinél.

az spk kambodzsai hírügynökség kommentárban foglalkozott szihanuknak azzal a bejelentésével, hogy hajlandó együttműködni a polpotistákkal a heng samrin-kormány és vietnam ellen. a kambodzsai hírügynökség szerint „e bejelentésével szihanuk meggyalázta a pol pot-rezsim három millió áldozatának emlékét „. az spk úgy jellemzi szihanukot, mint aki szüntelenül változtatja véleményét, és „fontosabbnak tartja személyes érdekeit, mint a nemzeti érdekeket„. szihanuk - hangoztatja a kommentár - „valójában peking kiszolgálója, tetteivel szemben áll a kambodzsai nép függetlenségével, szabadságával és ujjászületésével„. az spk szerint minden kambodzsai hazafinak ellen kell állnia kina manővereinek, s „sem szihanuknak, sem a polpotistáknak nincs helyük kambodzsa földjén„.

zi/mh ba

15.25 180281 1064

sk0050 4 230 mtik1051

jordán kapcsolatok

amman, 1981. február 18. /ap/ - jordánia megszakította diplomáciai kapcsolatait iránnal és hazarendelte teheráni diplomáciai képviselőjének teljes személyzetét. a szerdán ammanban közzétett kormány-nyilatkozat szerint a lépés válasz teheránnak arra a korábbi döntésére, hogy lazít ammanhoz fűződő kapcsolatain. az irak-iráni háború kitörése óta irán nehezményezte, hogy husszein jordán király szaddam husszein, iraki elnök rendszerét támogatja.

x x x

mint a taszsz jelentette, husszein jordán uralkodó kedden fogadta a szovjet afro-ázsiai szolidaritási bizottság és a szovjet békebizottság küldöttségét, amelyet vlagyimir kudrjavcev, a szovjet afro-ázsiai szolidaritási bizottság elnökhelyettese vezet. a megbeszélésen a közel-keleti problémakört, valamint aktuális nemzetközi kérdéseket tekintettek át.

husszein király a találkozón kijelentette: a közel-keleti békét nem lehet különmegállapodások útján elérni, majd hozzátette, hogy az átfogó és tartós közel-keleti béke alapja az izraeli csapatok kivonása a megszállt területekről. jordánia - mondotta az uralkodó - a pfsz-t tekinti a palesztinai arab nép egyetlen törvényes képviselőjének és kiált a palesztinai arab nép önrendelkezési joga és egy önálló palesztin állam megvalósítása mellett.

beirut, /reuter/ - továbbra is homály fedi annak a jordán diplomatának a sorsát, akit február 6.-án beiruti otthona előtt raboltak el ismeretlen tettesek. az ügyben - mint ismeretes - jordánia kedden két küldöttséget is menesztett, beirutba és damaszkuszba. a szír hírközlő szervek szerdai tájékoztatása szerint a damaszkuszban kedden tárgyalt jordán küldöttség vezetője, hamad al-farhan, volt jordán miniszter annak a meggyőződésének adott hangot, hogy - ellentétben a korábbi ammani vádakkal- sziriának nincs köze a jordán diplomata elrablásának ügyéhez.

ammanban azonban eddig nem erősítették meg hivatalosan a farhan által kifejtett álláspontot.

ág kd

15.47 180281 1983

je

--

sk0051 4 230 mtik1052

vietnam-kambodzsa /1.rész/

hanoi, 1981. február 18. /mti/ - vietnam szerdán megismételte, hogy katonáinak kambodzsai jelenléte ideiglenes, a kínai fenyegetés megszűnése esetén a kambodzsai népi forradalmi tanács és a vszk kormánya megvizsgálja a csapatok kivonásával kapcsolatos tennivalókat. ezt hangoztatja a többi között a nhan dan, a vkp központi lapjának szerdai vezércikke, amely megemlékezik a vietnam és kambodzsa közötti, a pol pot-rezsím megdöntését követően aláírt béke, barátsági és együttműködési szerződés aláírásának második évfordulójáról. a lap hangoztatja, hogy a szerződés „jelezte vietnam és kambodzsa közös győzelmét a közös ellenség - a kínai hegemónisták és pol potista kiszolgálók - felett, s a két országnak azt az eltökélt szándékát, hogy megvédik és fejlesztik hagyományos barátságukat, sokoldalú együttműködésüket.,,

mint a nhan dan írja: a kambodzsában állomásozó vietnami katonák segítik a kambodzsai forradalmi erőket az ország biztonságának garantálásában, és vietnam több ezer szakértőt is küldött kambodzsába az ország helyreállításának segítésére. a kambodzsában lévő vietnami csapatok a szerződés szellemében teljesítik feladatukat, jelenlétük hozzájárul a kambodzsai nép újjászületéséhez, a délkelet-ázsiai béke és stabilitás megőrzéséhez. nem fenyegetnek senkit ellenkezőleg: a kínai fenyegetést ellensúlyozzák - hangoztatja a vkp központi lapja. a lap kitér a kambodzsai belső helyzetre, s azt írja, hogy „a forradalmi hősiességgel, az indokinaival szolidaritás erejével, a szovjetunió és a testvéri szocialista országok segítségével kambodzsa fokozatosan újjáéledt, ezt bizonyítja a választások előkészítése.,,/folyt/

zi/ve ba

16.00 180281 1690

-.-

sk0052 4 230 mtik1053

vietnam-kambodzsa /2.rész/

a nhan dan hozzáteszi: kina az imperialistákkal és más reakciós erőkkel együttműködve sokoldalú manővereket hajtott végre kambodzsa és vietnam ellen, szembe akarják fordítani a két népet, csökkenteni akarják a két ország nemzetközi tekintélyét, megakadályozzák a kambodzsai népköztársaság nemzetközi elismerését. a közelmúltban pedig kina kísérletet kezdett kiszolgálói cégérének megváltoztatására, pol potista politika folytatására pol pot nélkül.



a vkp lapja azonban leszögezi, hogy az elmúlt két évben, a történelmi jelentőségű szerződés végrehajtása során a kambodzsai helyzet fokozatosan javult, s ezen semmilyen erő sem tud változtatni, mint ahogy semmiféle ellenség sem törheti meg vietnam és kambodzsa közös fellépését, a három indokinaival ország harci szolidaritását, különleges kapcsolatát.

zi/ve ba

16.03 180281 0860

-.-

sk0053 4 300 mtik1054

rövid hírek

andrei

beirut, 1981. február 18. /adn/ - stefan andrei román külügyminiszter szerdán háromnapos hivatalos látogatásra beirutba érkezett. a román diplomácia vezetője libanoni kollegáján, fuad butroszon kívül eliasz szárkisz elnökkel és safik al-vazzan kormányfővel is tárgyal.

kitüntetés

hanoi, 1981. február 18. /mti/ - a ho si minh érdemrend első fokozatával tüntették ki a vietnami szakszervezeti szövetséget az ország felszabadításában és egyesítésében, a szocialista építésben és nemzetvédelemben játszott szerepéért. a kitüntetés átadása alkalmából rendezett hanoi ünnepségen megjelent truong chinh, a nemzetgyűlés állandó bizottságának elnöke és pham van dong kormányfő.

bartók

bukarest, 1981. február 18. /mti/ - romániában több rendezvénysorozattal emlékeztek meg bartók béla születésének századik évfordulójáról. kolozsváron, brassóban, nagyváradon és más városokban szabadegyetemi előadásokat tartottak a zeneszerző munkásságáról. kolozsváron nagysikerű emlékműsort is rendeztek szabó géza zongoraművész és vajda zsuzsa, a kolozsvári állami magyar színház művésznője szereplésével.

sas fm

16.22 180281 1163



-.-

kül

- 44 -

1981.02.18.

sk0054 4 230 mtik1055

vietnam - kina

hanói, 1981. február 18. /mti/ - vietnam szerdán tiltakozott kínánál, mert a két ország határán február első két hetében is voltak kínai provokációk. a hanói jelentés szerint kínai oldalról több ízben lötték ha tuyen és hoang kien son tartományok határmenti körzeteit, illetve kisebb kínai egységek többször léptek vietnami területre. a jelentés közli, hogy a vietnami helyi erők a biztonság és területi integritás védelmében „megfelelő válaszban részesítették a kínai provokációkat és szabotázs kísérleteket,,.

zi/mh ba

16.24 180 281 0558

-. -

sk0055 4 230 mtik1056

afrikai hírek

dél-afrika - apartheid

johannesburg, 1981. február 18. /mti-upi/ - a dél-afrikai kormányzat újabb jelét adta annak, hogy beharangozott politikai reformtervei ellenére változatlanul biztosítani akarja a faji elkülönítés rendszerének érvényét. a pretoriai kormány szerdán elrendelte, hogy az ország legnagyobb városa, johannesburg kizárólag fehéreknek fenntartott negyedeiből üzzék ki a feketéket, ázsiaikat és az ugynevezett színeseket /többnyire mulattok/.

a kormány négy különbiróságot állítottatott fel azzal a céllal, hogy látszólagos törvényességet kölcsönözzön a kilakoltatásoknak. arról van szó ugyanis, hogy a törvény által „csak fehéreknek „ kijelölt negyedekbe az évek folyamán beköltöztek nem fehér családok. a családtagok többsége a városban dolgozik, és nem hajlandó az apartheid /„faji„ elkülönítés/ törvényei kedvéért letelepedni az összehasonlíthatatlanul rosszabb életkörülményekre kényszerítő elővárosokba.

a kormány szóvivője közölte, hogy nagyszabású razziaikat indítanak azoknak a feketéknek az elfogására, akik az esti és éjszakai órákban „bemerészkednek,, a város fehér negyedeibe. a dél-afrikai törvény szerint sötétedés után minden feketének el kell hagynia a „csak fehér,, körzeteket.

ll

kül

- 45 -

1981.02.18.

a nem túl nagy befolyással rendelkező, fehér liberálisnak nevezett ellenzék elítélte az akciót, és figyelmeztette a kormányzatot, hogy intézkedésével „helyrehozhatatlan kárt okoz dél-afrika belföldi és nemzetközi hírének ,,.

zambia - kormányátalakítás

lusaka, 1981. február 18. /taszsz/afp/dpa/ - kenneth kaunda zambiai elnök szerdán váratlanul jelentős átalakításokat rendelt el kormányában, és az uralkodó párt vezetésében. az egyesült nemzeti függetlenségi párt eddigi főtitkárát, mathias mainza chonát leváltották, és helyére humphrey mulembát nevezték ki. / a párt elnökének tisztét kaunda tölti be./

daniel lisulo miniszterelnököt is leváltották, utódja nalumina mundia lett. lisulo egy nem túl jelentős pártfunkciót kapott. a két kinevezett személy, mulemba és mundia eddig a pártban viselt közepes fontosságú funkciókat. több miniszteri poszton történt még változás. egyelőre nem lehet tudni, mi áll a változások háttérében.

ku fm

16.28 180 281 2231

-. -

sk0056 4 230 mtik1057

izraeli sztrájk

tel aviv, jeruzsálem, 1981. február 18. /ap/upi/ - szerdán figyelmeztető sztrájkot tartottak az izraeli tanárok, mivel a kormány nem teljesítette a tanári fizetések emelésére vonatkozóan egy hónappal ezelőtt tett ígéretét. ismeretes, hogy az akkori botrányos parlamenti vitában jigal horovic, az ügy miatt lemondásra kényszerült pénzügyminiszter maradt alul zevulun hammer oktatási miniszter érvelésével szemben. a pénzügyi tárca volt felelősének érvei szerint ugyanis a tanárok bérének emelése csak tovább növeli a már amúgyis rekordmagyságu inflációt.

a szerdai akcióban csaknem az összes izraeli általános és középiskolai tanár részt vett, követelve bérük azonnali, 15 százalékos emelését.

ll

az oktatás minden területére kiterjedő általános sztrájkot helyezett kilátásba a középiskolai tanárok szövetségének elnöke arra az esetre, ha a kormány csütörtökön nem ujtja fel tárgyalásait a tanárok képviselőivel. az izraeli pedagógusok legtovább három évvel ezelőtől sztrájkoltak. akkor a diákok 45 napos „kényszer-szünetben„ részesültek.

ág kd

16.33 180281 1093

-. -

sk0057 4 230 mtik1058

brezsnyev-üzenet

moszkva, 1981. február 18. /taszsz/ - moszkvában közzétették leonyid brezsnyevnek a „mindennél drágább„ című film-eposz nézőihez intézett üzenetét.

a nyolcrészes dokumentumfilm azokat a munkahősteiteket ábrázolja, amelyeket a szovjet nép a ii. világháboru végén, majd a háboru utáni években fejtett ki az ország lerombolt gazdaságának, városainak és falvainak helyreállításában.

„örök dicsőség illeti a nagy honvédő háboru hőseit - a harcosokat, partizánokat, a hátország munkásait. hőstetteik évszázadokon át élnek majd az utódok hálás emlékezetében„ - hangoztatja a többi között az szkp kb főtitkárának üzenete.

pf ba

16.50 180281 0675

-. -

sk0058 4 230 mtik1059

robotrepülőgépek - nszk

bonn, 1981. február 18. /taszsz/ - a robotrepülőgépeket az nszk területén nem a bundeswehrhez tartozó repülőtereken fogják elhelyezni, hanem az ottani amerikai támaszpontokon. az értesülést a dpa nyugatnémet hírügynökség közölte a hamburgi stern hirmagazinra hivatkozva. ismeretes, hogy a cirkáló- vagy szárnyasrakéták néven ismert robotrepülőgépek nyugat-európai telepítéséről a nato 1979. decemberében hozott határozatot.

a stern adatai szerint a robotrepülőgépek elhelyezésére már kijelöltek olyan légi- és rakétabázisokat, mint a ramsteini, hahmi és spangdalmi. a robotrepülőgépek telepítésére ezenkívül rendelkezésre áll két észak-rajna-vesztfáliai brit katonai légikikötő is.

a hirmagazin közli az nszk földrajzi térképét. ezen több mint száz olyan helyet jelöl meg, amelyek alkalmasak nukleáris fegyverek elhelyezésére, parancsnoki pontok létesítésére, atomfegyvereket szállító bombázó repülőgépek bázisainak kiépítésére. a stern szerint az nszk „rendelkezik a világon a legnagyobb helykapacitással atomfegyverzet rendszerbe állítására„.

rp fm

16.56 180281 1111

-. -

sk0059 4 230 mtik1060

szovjet külpolitika - könyv

moszkva, 1981. február 18. /taszsz/ - a szkp xxvi kongresszusa alkalmából moszkvában negyedik átdolgozott és bővített kiadásban, andrej gromiko és borisz ponomarjov szerkesztésében a könyvesboltokba kerül „a szovjetunió külpolitikájának története 1917 - 1980 között„, címet viselő mű.

a kétkötetes alapmű részletes áttekintést ad a szovjet külpolitika végrehajtásának különböző szakaszairól, a szovjet hatalom első külpolitikai lépésétől, a békedekrétumtól egészen napjainkig.

R

a könyv nagy teret szentel a szkp xxiv. kongresszusán elfogadott békeprogram és az szkp xxv. kongresszusán jóváhagyott, a békéért, a nemzetközi együttműködésért, a népek szabadságáért és függetlenségéért vívott további harc programja megvalósításának.

pf ai bj

17.31 180281 0801

..-

sk0060 4 300 mtik1061

a szerkesztőségek tájékoztatására!

francia vélemény madridról

párizs, 1981. február 18. /afp/ - a francia küldöttség „tevékenyen részt vesz a madridi találkozó munkájában, azzal a szándékkal, hogy konkrét és kiegyensúlyozott eredményeket érjenek el,, - jelentette ki az elnöki palota szóvivője a francia kormány szerdai ülése után.

a szóvivő hangsúlyozta, hogy franciaország „előterjesztette és védelmezte az európai leszerelési konferenciára vonatkozó francia javaslatot,, „ezt az indítványt giscard d'estaing /francia elnök/ ismertette az ensz előtt és /a javaslat/ elvileg széles körű támogatásra talált a /madridi/ 35 résztvevő ország körében, beleértve az egyesült államokat is.,,

„franciaország szemében ezt a konferenciát csak akkor lehet sikeresen megtartani, ha világosan meghatározzák célját, s erre irányul a franciaország által benyújtott javaslat,, - tette hozzá. az indítvány szerint az értekezletnek első szakaszában azt a célt kell szolgálnia, hogy „katonailag jelentős, kötelező érvényű és az egyenlőség alapján valamennyi résztvevő állam európai területeire, vagyis egész Európára alkalmazandó bizalomerosztó intézkedések összefüggő egészét fogadja el.,,

„a megegyezés ezekben a kérdésekben szükséges ahhoz, hogy a konferencia a második szakaszban megnyithassa az utat a fegyverzetek hatékony korlátozása, majd szintjének csökkentése előtt Európában,, - hangoztatta a szóvivő a külügyminisztert idézve.

sas fm

17.33 180281 1524

..-

sk0061 4 230 mtik1062

Lengyelország - nyugat - zolnierz wolnosci

varsó, 1981. február 18. /pap/ - a zolnierz wolnosci, a lengyel néphadsereg lapja szerdán cikket szentelt az ország és a nyugati államok viszonyának.

a lap megállapítja, hogy Lengyelország rendkívül nehéz gazdasági helyzetben van; bármilyen segély vagy pénzügyi könnyítés elősegítheti, hogy kilábaljon a válságból. éppen ezért a lengyelek nagyon értékelik a szovjetuniótól és más szocialista országoktól kapott gyors segítséget, ugyanakkor nyugaton Lengyelországot „a hitelképtelenség elvesztésének határán lévőnek, közé sorolták, és az amerikai meg a nyugat-európai bankok a további lehetséges nagy összegű, hosszú lejáratú hitelek kérdésében „kormányaik állásfoglalására, vagyis politikai döntésre várnak.,,

hogyan ez mit jelent, arról képet lehet alkotni az abc amerikai televíziós társaság egyik kommentátorának szavaiból. a kommentátor kijelentette: az egyesült államok csak akkor ad hiteleket Lengyelországnak fogyasztási cikkek vásárlására, ha Lengyelország „hozzátart a szükséges reformok megvalósításához,, az usa pontosan ugyanazt szabja a segítség előfeltételül, amit a szocialista rend elutasítására törekvő lengyel ellenzéki szervezet, a kor /társadalmi önvédelmi bizottság/ követel.

helmut sommerfeldt, az amerikai külügyminisztérium volt tanácsosa ki is jelentette: „minden erővel elő kell segíteni, hogy a kelet-európai államokban felszámolják a szocializmust, oly módon, hogy megteremtsek azokat a feltételeket, amelyek között ezen országokban fokozatosan kifejlődhet a pluralista társadalom.,,

(hivatalban)

a külügyminisztérium levő képviselői persze nem győzik hangsúlyozni, hogy a lengyeleknek maguknak kell rendezni ügyeiket. ugyanakkor haig tábornok, a minisztérium vezetője, megkísérelte, hogy a szovjetunióval folytatott közvetlen tárgyalásokba a „lengyel kérdést,, is bevonja, mintegy Lengyelország feje fölött alkuozva. haig erre szovjet részről az egyetlen lehetséges választ kapta: az egyesült államok és szövetségesei hagyjanak fel a lengyel belügyekbe történő nyilvánvaló beavatkozással, a lengyelek maguk fogják megoldani problémáikat - írja végezetül a zolnierz wolnosci.

fo ba bj

17.42 180281 2187

..-



sk0062 4 230 mtik1063

abc-tévé sorozat - taszsz

moszkva, 1981. február 18. /taszsz/ - az abc amerikai televíziós társaság „háboru vagy béke,, hangzatos címmel 5 részes, szovjetellenes koholmányokkal tűzdelt sorozatot indított. az abc jellemző módon azután kezdte meg a műsor sugárzását, miután a cia és más amerikai kormánysszervek tanfolyamot szerveztek az amerikai sajtó, rádió és televízió képviselőinek arról, hogyan kell eltorzított tények tükrében bemutatni a szovjetuniót. az eddig képernyőre került két rész arra utal, hogy a társaság sietett bizonyítani: betartja az utasításokat - állapítja meg iván ablamov, a taszsz hirmagyarázója.

a műsor minden eszközzel, a valóság elferdítésétől a szemérmetlen hazugságokig, azt igyekszik bebizonyítani az amerikai közvéleménynek, hogy a szovjetunió - ugymond- „megoldhatatlan gazdasági nehézségekkel küzdő ország, amelyet megbénít a különböző árucikk krónikus hiánya,, a program összeállítói egyoldaluan azokat a hiányosságokat emelik csupán ki, amelyek meglétét a szovjetunióban senki sem tagadja, sőt, a szovjet nép nyíltan vitatja meg gyakorlati megoldásuk lehetséges módjait.

a sorozat szerzői igyekeznek elhallgatni mindazokat az eredményeket, amelyeket a szovjet nép az elmúlt ötéves terv során elért, illetve egy árva szót sem ejtenek azokról a realista gazdasági tervekről, amelyeket a szovjet kormány a következő ötéves tervre tűzött ki. példaként említjük csak azt a tényt, hogy a dolgozók reáljövedelme a szovjetunióban az elmúlt öt év alatt 17 százalékkal nőtt, és a tervek szerint 1985-ig további 16 százalékkal emelkedik.

az abc szerkesztői úgy látszik nem vették komolyan thomas watsomak, az egyesült államok volt moszkvai nagykövetének figyelmeztető szavait. watson óvott mindenkit a szovjetunió gazdasági erejének és a szovjet nép életszínvonalának lebecsülésétől, a „vágyak és a valóság összekeverésétől,, - emlékeztet a szovjet szemleirő.

sm kd bj

18.08 180 281 1940

-.-

00063 4 230

két hír jugsz

grlicskov-napolitano

belgrád, 1981. február 18. /mti/ - alekszandar grlicskov, a jksz elnökség tagja szerdán belgrádban megbeszélést folytatott giorgio napolitanoval, az olasz kp vezetősége és titkársága tagjával, aki angelo olivával, a párt kb tagjával együtt kedd este érkezett rövid munkalátogatásra jugoszláviába.

a találkozóról kiadott közlemény szerint a megbeszélésen áttekintették a nemzetközi helyzetet, valamint a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom időszerű kérdéseit. ez alkalommal is hangsúlyozták, hogy a két párt ragaszkodik a pártok függetlensége, önállósága, egymás belügyeibe való be nem avatkozása, saját munkásszítálya és népe előtti felelőssége elveihez. egyetértettek abban, hogy ezekre az elvekre építve kell erősíteni a kommunista és munkáspártok önkéntes, internacionalista együttműködését és szolidaritását.

mindkét fél állást foglalt a békéért, a nemzetközi enyhülésért a kommunista, szocialista és más haladó pártokkal együtt vívott harc fokozása mellett. kifejezték készségüket, hogy tovább bővítik a jksz és az okp együttműködését a béke, a szocializmus ügye, s a jugoszláv-olasz kapcsolatok fejlesztése javára.

a megbeszélésen résztvett vlado janzsics, a jksz kb elnökség végrehajtó titkára is.

földrengés

belgrád, 1981. február 18. /mti/ - a belgrádi szeizmológiai intézet műszerei szerdára virradó éjszaka a jugoszláv fővárostól 148 km-re keletre földrengést észleltek. a lökések ereje az aldnai közös román-jugoszláv erőmű mesterséges tavánál lévő epicentrumban a mercalli-skála szerint 5,5 fokos volt. sem az erőműben, sem a gátrendszerben nem keletkezett kár, mivel vasbeton szerkezetük ennél nagyobb földrengéseket is kibír.

már/jp bj

18.14 180 281 1758

-.-

sk0064 4 230 mtik1065

szkp-kongresszus-novoje vremja

moszkva, 1981. február 18. /taszsz/ - az szkp február 23-án kezdődő xxvi. kongresszusa iránt a szovjet nép és a világ közvéleménye részéről megnyilvánuló figyelem nem a párt progagandájának eredménye, hanem az ország életében betöltött reális szerepének, a szovjet nép előtti tekintélyének tudható be - írja a novoje vremja című szovjet hetilap.

a cikk rámutat: a szovjet párt jelentős eredmények birtokában készült a kongresszusra: az elmúlt öt éves tervidőszak alatt nagy mértékben növekedett az ipar és a mezőgazdaság anyagi- műszaki potenciálja, emelkedett a dolgozók életszínvonala. szilárdabbak lettek a szovjetunió nemzetközi pozíciói.

igaz, nem sikerült mindent megoldani. a szocializmussal szembenálló erők most alig titkolt megalékedéssel nyugtázzák, milyen gazdasági veszteségeket okozott a szovjetunióknak a három rossz termésű év, a carter-kormány által meghirdetett gabonaembargó, valamint annak szükségessége, hogy a szovjetunió a kellő szinten tartsa védelmi képességét az egyesült államok által követett fegyverkezési hajszá ellen súlyozására. az említett erők még a szovjetunió által a baráti országoknak: lengyelországnak, vietnammak, laosznak, kambodzsának, kubának és afganisztánnak, valamint az afrikai fejlődő országoknak nyújtott segítséget is a maguk javára írják, azzal, hogy ezek károsan érintették a szovjet gazdaság egyensúlyát.

az ilyenfajta primitív számítások azonban nem vezetnek sehová; a proletár internacionalizmus elvéből és gyakorlatából adódó kötelezettségek teljesítése nem ingatja meg a szovjet gazdaság alapjait - írja befejezésül a novoje vremja.

te ai

18.16 180281 1660

-.-

sk0065 4 300 mtik2001

franciaország - tunézia

párizs, 1981. február 18. /mti/ - mohamed mzali tunéziai miniszterelnök szerdán háromnapos hivatalos látogatásra párizsba érkezett, viszonzza raymond barre francia kormányfő októberi tuniszi vizitjét. a tárgyalásoknak külön jelentőséget ad, hogy mind az arab liga, mind az iszlám konferencia főtitkári tisztségét tunéziai politikusok töltik be.

a francia-tunéziai kapcsolatok „kiváltságos”, jellegét mutatja, hogy párizs az első nyugati főváros, ahol mzali hivatalos látogatást tesz azt követően, hogy tavaly áprilisban hedi nuira örökébe lépett a tuniszi kormány élén, a viszony tovább javult azóta, hogy raymond barre látogatásakor közelebb jutottak a legrégebb függő kérdésnek, a tunéziában befagyasztott francia vagyonok visszaszolgáltatásának megoldásához. a gazdasági tárgyalások során szó lesz francia-tunéziai beruházási bank létrehozásáról arab tőkék részvételével, s a kétoldali forgalomban tunézia kereskedelmi deficitjének csökkentésére szolgáló módszerekről, valamint a francia gazdasági segély növeléséről.

nemzetközi vonatkozásban főleg az afrikai helyzettel kapcsolatos eszmecsere érdemel figyelmet. mint ismeretes, a gafsa tunéziai város ellen intézett támadás után franciaország kisebb flotta-tüntetéssel és hadtáp-szolgáltatással sietett a tunéziai kormány segítségére, ami odavezetett, hogy franciaország libiai nagykövetsége ellen tüntetést rendeztek tripoliban.

csád és libia egyesítésének tervével kapcsolatban a párizsi és tuniszi álláspont hasonló, tunézia azonban igyekszik nyitva tartani a diplomáciai csatornákat tripoli irányában. a csádi kérdés, mint azt mzali miniszterelnök a le monde-nak adott interjúban megerősítette, a párizsi megbeszéléseknek is egyik témája lesz. mzali az interjúban hangsúlyozza, hogy „a libiai testvérek”, leszögezték: tiszteletben tartják a csádi nép jogát arra, hogy teljesen szabadon döntsön sorsáról.

bd/fe mp bj

18.39 180281 1953

-.-

sk0066 4 230 mtik2002

barátsági szerződés - ünnepség moszkvában /1.rész/

moszkva, 1981. február 18. /mti/ - ünnepségen emlékeztek meg szerdán moszkvában a magyar-szovjet barátsági, együttműködési és kölcsönös /.../ nyújtási szerződés megkötésének harmincharmadik évfordulójáról. a szovjet-magyar baráti társaság által megrendezett ünnepség elnökségében helyet foglalt dr. szürös mátyás, moszkvai magyar nagykövet, a nagykövetség több felelős munkatársa, az elnökség tagjai voltak az szkp kb és a szovjetunió külügyminisztériuma munkatársai, a baráti társaság vezetői, s a magyarország felszabadításáért vívott harcok veteránjai.

georgij ty. beregovoj altábornagy, a baráti társaság elnökének első helyettese, a juriy gagarinnól elnevezett űrhajóskiképző központ vezetője ünnepi beszédében hangsúlyozta: a két ország barátsági szerződése új formát és új tartalmat jelentett a nemzetközi kapcsolatokban, magában foglalta a két nép őszinte barátságát, amely a nagy októberi szocialista forradalom és a magyar tanácsköztársaság idején született, az egyenjogú, kölcsönösen előnyös szerződés elősegítette magyarország nemzetközi helyzetének megszilárdulását.

beregovoj méltatta azokat az eredményeket, amelyeket a magyar nép az mszmp vezetésével a fejlett szocialista társadalom építésében ért el. részletesen szólt az állandóan bővülő, az élet minden területére kiterjedő szovjet-magyar kapcsolatokról, amelyeknek alapja az mszmp és az szkp szoros, /.../ a közös eszméken, az internacionalizmuson alapuló testvéri barátsága, együttműködése. az űrhajósok kiképzőközpontjának vezetője külön kitért a tavalyi közös szovjet-magyar űrrepülés, valerij kubaszov és farkas bertalan utja jelentőségére.

georgij beregovoj szólt arról, hogy a szovjetunióban most az szkp küszöbönálló xxvi. kongresszusára készülnek. hangsúlyozta: a szovjet dolgozók nagy örömmel értesültek arról, hogy a kongresszus tiszteletére magyarországon is szocialista munkaverseny indult.

beszéde végén sok sikert kívánt a magyar népnek a szocialista társadalom felépítéséért, a béke és a haladás jegyében végzett munkájához. /folyt./

ki-it/fe ai

18.42 180281 2128

-.-

sk0067 4 230 mtik2003

barátsági szerződés - ünnepség moszkvában /2.rész/

a magyar népköztársaság nagykövetségének üdvözlétét molnár józsef tanácsos tolmácsolta az ülés résztvevőinek. beszédében a többi között hangsúlyozta: az szkp küszöbönálló kongresszusa nemcsak a szovjet kommunisták, a szovjet nép életében nagy esemény, hanem nagy fontosságú a testvéri szocialista országok, a világ forradalmi mozgalma, minden haladó erő számára is. a kongresszus küszöbén sok sikert kívánt a szovjet népnek a nagy tanácskozáshoz, a kommunizmust építő munkához.

x x x

dr. szürös mátyás, magyarország moszkvai nagykövete szerdán fogadást adott a magyar-szovjet barátsági, együttműködési és kölcsönös /.../ nyújtási egyezmény aláírásának 33. évfordulója alkalmából. a fogadáson megjelent viktor sztukalin, a szovjetunió külügyminiszter-helyettese. jelen voltak az szkp kb és a szovjetunió külügyminisztériuma vezető munkatársai, a szovjet-magyar baráti társaság vezetői, a politikai, gazdasági és kulturális élet képviselői, a magyarország felszabadításáért vívott harcok veteránjai. Segítség

a fogadás meleg, baráti légkörben ment végbe.

ki-it/fe ai

18.43 180281 1196

-.-

sk0068 4 300 mtik2004

latin-amerika

quito, 1981. február 18. /afp/ - a kondor-cordillerák térségében szerdán eltűnt egy amerikai katonai helikopter, amelynek a feladata a perui-ecuadori tüzszünet ellenőrzése volt. a helikopter a január végi harcok színtere felett haladt három amerikai katonával a fedélzetén, amikor megszakadt vele a rádiókapcsolat.

buenos aires, 1981. február 18. /pt/ - szerdán argentinába utazott josé zambrano venezuelai külügyminiszter. argentin kollégáján kívül fogadja őt jorge videla államfő, és kijelölt utóda, roberto viola tábornok. a helyi sajtójelentések szerint a megbeszéléseken főként a salvadori katonai juntának nyújtandó

Velazco

R

segélyekről lesz szó. mint ismeretes, venezuela nyíltan támogatja a juntát. José Zambrano előzőleg hasonló célú látogatást tett Braziliában.

Washington, 1981. február 18. /afp/ - Alexander Haig amerikai külügyminiszter szerdán Salvador ügyében bekérte a NATO-tagállamok Washingtonban akkreditált nagyköveteit. elismételte előttek az utóbbi napokban különösen hevesen hangoztatott vádakát, amelyek szerint a salvadori baloldal „külföldi támogatásban részesül”, és fenyegeti az ország nyugalalmát. ismertetette velük az erre vonatkozó állítólagos bizonyítékokat.

ta mp

18.52 180281 1233

-. -

sk0069 2 230 mtik2005

rövid hírek

Waldheim maszkatban

maszkat, 1981. február 18. /upi/afp/ - Kurt Waldheim, az ENSZ főtitkára szerdán az ománi szultánságba érkezett, s megbeszélést folytatott vendéglátójával, Kabusz bin Szaid szultánnal. csütörtöki továbbutazása előtt Waldheim fölkeresi a hormuzi-szoros térségét.

kormányátalakítás

Kinshasa, 1981. február 18. /upi/ - Mobutu Sese Seko Zairei elnök szerdán átalakította kormányát. a legfontosabb változás, hogy ismét tárcát kapott a kabinetben az 1969-ben eltávolított Bomboko Lokumba; Mobutu külügyminiszterre és miniszterelnök-helyettesé nevezte ki a veterán politikust. a többi változás az igazságügyi, külkereskedelmi, mezőgazdasági, sportügyi, kulturális és felsőoktatási minisztérium élén történt.

reagan kanadába készül

Washington, 1981. február 18. /afp/ - Ronald Reagan amerikai elnök március 10-11-én hivatalos látogatást tesz Kanadában - jelentették be szerdán a fehér házban. ez lesz Reagan első külföldi útja elnöki minőségben.

R

Kitüntetés

Berlin, 1981. február 18. /mti/ - 50. születésnapja alkalmából az NDK államtanácsa a haza szolgálatáért érdemrend arany fokozatával tüntette ki Margarete Müllert, a NSZEP KB politikai bizottságának póttagját. a kitüntetést Erich Honecker, a NSZEP KB főtitkára adta át az ünnepeltnek.

Kozmosz 1246

Moszkva, 1981. február 18. /taszsz/ - Szerdán föld körüli pályára bocsátották a Kozmosz 1246 jelzésű mesterséges holdat. keringési ideje 89,2 perc, apogeuma 292 km, perigeuma 202 km, pályasíkjának az egyenlítő síkjával bezárt hajlásszöge 64,9 fok. a műhold berendezései kifogástalanul működnek.

dl ai bj

18.59 180281 1660

-. -

sk0070 4 230 mtik2006

Lázár-látogatás- bolgár kormány

Szófia, 1981. február 18. /mti/ - a bolgár népköztársaság minisztertanácsa megvitatta és nagyra értékelte Lázár Györgynek, a minisztertanács elnökének február 12-13-i bulgáriai hivatalos, baráti látogatásán elért eredményeket. a szófiában szerdán este kiadott rövid közlemény rámutat, hogy a bolgár-magyar kormányfői tárgyalások igen eredményesek voltak.

mege légedéssel emelték ki Kádár János és Todor Zsivkov döntő hozzájárulását a két ország testvéri kapcsolatainak és sokoldalú együttműködésének gazdagításához és bővítéséhez.

a látogatás során aláírták a két ország új, hosszulejárati kereskedelmi megállapodását, valamint több más olyan fontos dokumentumot, amelyek újabb ösztönzést adnak a kapcsolatok fejlesztéséhez a következő öt éves időszakra.

a bolgár kormány kötelezte az illetékes szerveket és szervezeteket, hogy lássanak hozzá a tárgyalásokon született megállapodásokból eredő feladatok végrehajtásához.

ék/im ai

19.01 180281 0997

R

-. -

sk0071 4 230 mtik2007

marjai józsef varsóban

varsó, 1981. február 18. /mti/ - szerdán este varsóba érkezett a magyar-lengyel gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság 18. ülészakán résztvevő magyar küldöttség, a delegációt marjai józsef miniszterelnök-helyettes, az együttműködési bizottság magyar tagozatának elnöke vezeti.

kn pf/bj
19.10 180281 0348

--

sk0072 4 300 mtik2008

the times - új főszerkesztő

London, 1981. február 18. /mti/ - a londoni the times új főszerkesztője harold evans, aki eddig a sunday times főszerkesztője volt, a vasárnapi testvérlap szerkesztését helyettese, frank giles veszi át. a változások márciustól, a times-lapok tulajdonoscsereje után lépnek életbe. harold evans a brit sajtó egyik elismert és kiemelkedő egyénisége. újságírói, képszerkesztői szakkönyvek szerzője, aki a legkeresettebb komoly vasárnapi lappá fejlesztette a sunday timest. irányvonala olykor halványan liberálisabb a *the* timesénál.

lb/jp mp
19.18 180281 0581

--

sk0073 4 300 mtik2009

brit bányászsztrájk

London, 1981. február 18. /mti/ - közel 40.000 bányász hagyta már abba munkát a brit szénmezőkön, amikor szerdán délután az energiagazdálkodási minisztériumban megkezdődött a válságtanácskozás a szénbányák bezárásáról és a fenyegető országos sztrájk elhárításáról. elnéptelenedtek a tárnák walesben, skóciában, kentben és terjed a sztrájk észak-anglia bányáiban is.

R

az energiagazdálkodási minisztériumhoz érkező szakszervezeti vezetőket többszáz bányásztüntető fogadta ütemes „sztrájk! sztrájk!”, kiáltásokkal.

feltehetően a kormány időt akar nyerni és lehiggadási időszakot, tárgyalásokat javasol a bányászoknak. az országos széntanács most már végleges adatai szerint régi, kimerülőben levő bányákat akarnak bezárni, tizenháromezer bányász elbocsátásával. a bányászok elszántsága viszont akkora, hogy a halogató manőverek kilátása igen csekély, és a kormány csak a bezárások visszavonásával, vagy a bányászok azonnali áthelyezésével állíthatná le a kibontakozóban levő országos sztrájkot.

lb/jp mp
19.20 180281 1053

--

sk0074 4 300 mtik2010

thorn - eagleburger /lásd: mtik1042/43/

brüsszel, 1981. február 18. /mti-reuter/ - gaston thorn, az európai közösségek bizottságának elnöke szerdán fogadta lawrence s. eagleburger amerikai külügyi államtitkárt, aki ronald reagan elnök megbízottjaként Bonn és párizs után azért kereste föl a nyugat-európai közösség központját, hogy salvador ügyében befolyásolja az egk-t. szándéka, hogy „bebizonyítsa”, hogy salvadorban külföldi államok /nevezetesen a szovjetunió és a szocialista országok/ próbálják befolyásolni az eseményeket, másrészt hogy elérje: a nyugat-európaiak, megváltoztatva eddigi magatartásukat, sorakozzanak fel washington salvadori politikája mögé.

eagleburger jelentést nyújtott át thornnak az amerikai állítások „igazolására”, és „aggodalmanak”, adott hangot azért, hogy a salvadornak szánt közös piaci segély - ugymond - rossz kezekbe, vagyis a junta ellen harcoló gerillákhoz juthat.

a közös piac külügyminiszteri tanácskozása kedden felfüggesztette a közép-amerikai országnak megszavazott segély folyósítását, hogy a végső döntés előtt a nyugat-európaiak megállítsák az amerikai megbízottat. thorn ezzel kapcsolatban azt mondta eagleburger megnyugtatóra, hogy a tizek biztosítékokat fognak kérni arra: a segélyt rendeltetésének megfelelően, azaz emberbaráti célokra fordítják salvadorban. a szétosztásra felkérték a nemzetközi vöröskereszt bizottságát - mondta a közös piaci bizottság elnöke.

rp mp
19.27 180281 1453

sk0075 4 300 mtik2011

calvo sotelo /1.rész/

Lehel miklós, az mti tudósítója jelenti:

Madrid, 1981. február 18. /mti/ - Leopoldo Calvo Sotelo kijelölt miniszterelnök szerdán délután a spanyol képviselőházban elmondott nyilatkozatában megerősítette leendő kormányának azt a szándékát, hogy az ország belép az atlanti szövetségbe. bejelentette: tárgyalásokat kíván kezdeni a parlamenti pártcsoportokkal, hogy a belépés támogatására többséget alakítson ki. ezután kívánja meghatározni a belépés időpontját és feltételeit is.

Calvo Sotelo ennek megfelelően elvetette a katonai tömbök befagyasztásának gondolatát /amelyet a varsói szerződés országai vetettek fel/, és meglepő fordulattal agresszívnak „és az európai egyensúly megbontására irányuló kísérletnek„ nevezte ezt a javaslatot. közölte: elutasítja, hogy kívülálló ország, nevezetesen a szovjetunió megkísérelje megakadályozni spanyolország belépését a nato-ba.

a kijelölt miniszterelnök hangsúlyozta, hogy a nato-tagságnak megfelelően kívánják fejleszteni spanyolország és az egyesült államok kapcsolatait. üdvözölte, hogy minden politikai párt támogatja az ország közös piaci belépését, és kiemelte a hagyományosan különleges kapcsolat fenntartásának fontosságát a latin-amerikai országokkal. azt is hangsúlyozta, hogy kormánya erősíteni kívánja a kapcsolatokat a szomszédos államokkal, ^{egy} portugáliával, franciaországgal és az afrikai arab országokkal. szót sem szőtt ellenben a szocialista országokkal való kapcsolatokról.

a kijelölt miniszterelnök közölte, hogy a demokratikus centrum unió tagjaiból új kormánypárt alakul.

a programnyilatkozatban Calvo Sotelo legrészletesebben gazdasági kérdésekkel foglalkozott, és ezeken belül is első helyen az energia-problémákkal. a tartományi önkormányzatok tekintetében az „erős központi állam, erős önkormányzatok„ jelszavát hirdette meg. a terrorizmus elleni harc követelményeiről szólva a parlament valamennyi pártjának a közreműködését kérte. nyilvánvalóan a napokban kirobbant kivallatási botrány nyomán azt ígérte, hogy intézményesíti a rendőrség ügyészi ellenőrzését. /folyt/

Leh/fe mp

19.46 180281 2118

-.-

sk0076 4 230 mtik2012

a szerkesztőségek figyelmébe!!!

kiegészítés mtik2003 sz. hírünkhöz/barátsági szerződés-fogadás/

a csillag alatti bekezdés negyedik sorában a szöveg helyesen:

a fogadáson megjelent Jurij Barabas, a szovjetunió kulturális miniszterének első helyettese, Viktor Sztukalin, a szovjetunió külügyminiszterhelyettese. jelen voltak az szkp kb...

ai bj

19.48 180281 0373

-.-

sk0077 4 300 mtik2013

calvo sotelo /2.rész/

Leopoldo Calvo Sotelo kijelölt miniszterelnök programbeszédét csak saját pártjának, a demokratikus centrum unióknak a képviselői tapsolták meg. ez is jelzi, hogy a jövőbeni kormányfőnek nehézségei lesznek a pénteki szavazáskor, amikor beiktatásához 176 voksra lesz szüksége. a képviselőház csütörtökön délután kezdi meg a vitát a miniszterelnök kormányprogramjáról.

Leh/fe mp bj

19.49 180281 0419

-.-

sk0078 4 300 mtik2014

vörös brigádok

Milánó, 1981. február 18. /ap/upi/reuter/ - a vörös brigádok nevű olasz terrorszervezet szerdán a szokásos módon, egy szemétkosárban elhelyezett röpiratban magyarázta meg, hogy négy tagja miért lőtte agyon kedden a milánói központi kórház igazgató-főorvosát. Luigi Marangoni doktor ellen lakása előtt hajtották végre a gyilkos merényletet.

fe

kül

- 62 -

1981.02.18.

a terroristák közleménye szerint a főorvos a „proletár betegek érdekei„ ellen cselekedett, elbocsátotta és üldözte a kórházi személyzet „forradalmi tagjait„.

beosztásában marangoni doktor főképpen a kórház igazgatási ügyeiért volt felelős, így többek között a felfüggesztésekért és elbocsátásokért.

a terroriszervezet a röpiratban egyben fenyegetően közölte, hogy „kórházi brigádot„ állított fel, amely az állami irányítású egészségügyi hálózaton belül fog tevékenykedni.

rp mp
19.50 180281 0870

--

sk0079 4 230 mtik2015

rövid hírek

jaruzelski

varsó, 1981. február 18. /pap/ - mint a pap lengyel hírügynökség jelentette, wojciech jaruzelski, a lengyel minisztertanács elnöke szerdán fogadta franciaország és az egyesült államok varsói nagykövétét. a megbeszéléseken részt vett józef czyrek lengyel külügyminiszter is.

svéd ujságírók

stockholm, 1981. február 18. /ap/ - szerdán befejeződött a svéd ujságírók kedden indított általános sztrájkja, miután a svéd ujságírók szövetsége és a laptulajdonosok új szerződést kötöttek. a svéd ujságírók, akik 80 év óta első ízben léptek általános sztrájkba, a munkakörülmények javítását követelték.

te ai
19.58 180281 0662

--

kül

- 63 -

1981.02.18.

sk0080 4 230 mtik2016

iráni - irak - 2.

beirut, nicosia, tehrán, 1981. február 18. /mti - ap/afp/reuter/upi/ - olof palme svéd politikus szerdán bagdadban találkozott tarik aziz iraki miniszterelnök-helyettesével és szadun hammadi külügyminiszterrel. mint ismeretes, palme kurt waldheim ENSZ-főtávkár megbízásából érkezett kedden bagdadba, hogy közvetíteni próbáljon a hadban álló irak és irán között.

palme várhatóan tárgyal majd szaddam huszein iraki államfővel is és csütörtökön, vagy pénteken utazik tovább teheránba.

a svéd politikus tárgyalásairól nem hoztak nyilvánosságra részleteket.

x x x

teheránban khomeini ajatollah szerdán élesen bírálta az iszlám országok vezetőit, amiért a múlt hónapai taifi csúcstalálkozón nem alakítottak ki egységes álláspontot „a muzulmán országok problémáiról: a palesztinai nép ügyéről, dél-libanonról és az iraki-iráni háborúról„, - közölte a pars hírügynökség.

x x x

mehdi bazargan volt iráni miniszterelnök és 40 más parlamenti képviselő levelet intézett hasemi rafszandzsanihoz, a medzslisz elnökéhez. a levél felhívja a figyelmet az országban terjedő erőszak és anarchia veszélyeire. a dokumentum - amelyet több iráni lap közölt szerdán - azt hangoztatja, hogy a hatóságoknak határozottan fel kell lépniük a „szélsőséges törekvések„ ellen. hasonló értelemben nyilatkozott a napokban khomeini ajatollah fia, valamint abot hasszan baniszadr államfő is.

a politikusok azt követően adtak hangot aggodalmuknak, hogy a múlt hét végén iszlám szélsőségesek csoportjai késekkel, botokkal és lőfegyverekkel oszlattak fel egy nagygyűlést, amelynek szónoka egy mérsékeltnek ismert parlamenti képviselő lett volna.

hj ai
20.00 180281 1693

--

kül

- 64 -

1981.02.18.

sk0081 4 230 mtik2017

kadhafi - szudán

párizs, 1981. február 18. /afp/ - moamer el-kadhafi, a libiai forradalom vezetője szerdán kijelentette, hogy országa kész segítséget nyújtani a szudáni hadsereg felfegyverzésében és megszervezésében.

a libiai hírügynökség szerint az ígéret kadhafi tábornok nimeri szudáni elnökhöz intézett üzenetében hangzott el. a libiai vezető biztosította nimerit országa azon szándékáról, hogy erősíteni kívánja baráti kapcsolatait szudánnal. „libia kész új távlatokat nyitni a két ország katonai és polgári együttműködésében”, - idézte az üzenetet a libiai hírügynökség.

pf ai bj

20.02 180281 0617

-. -

sk0082 4 230 mtik2018

lódzi megállapodás

kelemen istván, az mti tudósítója jelenti:

varsó, 1981. február 18. /mti/ - lódban szerdán este janusz gorski, lengyel felsőoktatási, tudományos és műszaki miniszter megállapodást írt alá a csaknem egy hónapja sztrájkoló diákok képviselőivel.

a megegyezés értelmében a lódzi diákok kötelezték magukat, hogy azonnal abbahagyják a sztrájkot és ugyanerre szólítják fel az országban velük szolidáris egyetemi és főiskolai hallgatókat. az egyetemek és főiskolák vezető testületeiben legalább egyharmados arányban helyet biztosítanak a hallgatók képviselőinek. széleskörű intézkedéseket tesznek a tanulmányi- és életkörülmények megjavítására.

mint a varsói rádió jelentette, májustól az eddig kötelező termelési gyakorlat helyett az illetékes minisztériumok fizetett fizikai munkára biztosítanak lehetőséget a diákoknak.

kn/jp bj

20.28 180281 0883

kül

- 65 -

1981.02.18.

sk0083 4 230 mtik2019

dél-afrikai atomrobbantás?

pretoria, 1981. február 18. /adn/upi/ - a johannesburgban megjelenő „the star”, című lap jelentése szerint minden jel arra utal, hogy a dél-afrikai köztársaság hajtotta végre az atlanti-óceán déli részén azt a nukleáris robbantást, amelyet tavaly december 16-án észleltek a térségben. a robbantásról egy amerikai mesterséges hold adott jelzést. korábban szeptember 22-én volt ugyanabban a térségben nukleáris robbantás, és a szakértők már akkor arra a következtetésre jutottak, hogy pretoria által végzett atomfegyver-kísérletről van szó.

dél-afrikai tudósok és más államok nukleáris szakértői többször is megállapították, hogy a dél-afrikai köztársaság, mint a világ egyik legnagyobb uránérc-termelője, a pretoria mellett működő urándúsító berendezés segítségével, képes atomfegyverek előállítására.

dl ai bj

20.39 180281 0864

-. -

sk0084 4 300 mtik2020

reagan - gazdaság

washington, 1981. február 18. /mti-afp/reuter/ - reagan elnöknek az amerikai gazdaság „rendbetételére”, kidolgozott programja minden bizonnyal hű marad a republikánus párt novemberi elnökjelölt-állító konvencióján meghirdetett konzervatív irányvonalhoz. - általában erre a következtetésre jutnak a megfigyelők az elnök gazdasági programnyilatkozatáról előzetesen kiszivárogtatott értesülések alapján. reagan közép-európai idő szerint csütörtökön hajnalban televíziós-beszédet intéz a kongresszus két házához arról, hogyan kívánja megoldani az amerikai gazdaság problémáit, amelyek - mint már hangzott - „az 1930-as évek nagy válsága óta most a legsúlyosabbak,..”

előzetes értékelések szerint az elnöki program három fő pillére: az állami kiadások erőteljes lefaragása, a gazdasági tevékenység élénkítése nagyszabású adócsökkentések útján és a szövetségi kormányzat szabályozó tevékenységének, beavatkozásának mérséklése. kormányzati és kongresszusi forrásokból származó értesülések alapján az elnök több mint nyolcvan tételről fogja javasolni a költségvetési

R

előirányzatok csökkentését az október elsejétől kezdődő pénzügyi évről. az afp hírügynökség úgy tudja, hogy reagan 41,4 milliárd dollárral akarja lefaragni a carter-kormányzat előterjesztette 1981-82-es kincstári tervezetét. a csökkentések fő területei a szociális programok - kezdve az oktatástól a tömegközlekedésen keresztül a különféle szociális juttatásokig -, miközben a hadügyi kiadások az előző kormányzat által javasolt összegnél is nagyobbak lesznek majd.

ami az adócsökkentést illeti, reagan elképzelése, hogy julius elsejével kezdődően a következő három évben évi tíz-tíz százalékkal mérsékelik az adókat. ennek eredményeként azt várják, hogy már az idén 44 milliárddal több marad az állampolgároknál, és 12 milliárddal nagyobb összegekkel gazdálkodhatnak a vállalatok. az állam gazdasági szabályozó szerepét illetően az elnök elgondolása az, hogy „szabadabb teret kell adni a vállalkozásoknak, - mert így tölt be szerepüket a gazdasági ujjáéledésben. ennek keretében támogatást indít a cégekre nehezedő „kormányzati bürokrácia, ellen. /ismeretes, hogy az új kormányzat már beszüntette az olajár szövetségi ellenőrzését és felfüggesztett száz, még carterék által javasolt szabályozó rendelettervezetét./

reagan közigazgatási a „180 fokos gazdasági irányváltásnak,„ nevezett programtól azt várják, hogy az infláció a jelenlegi 12,4 százalékról 1983-ra 6,2 százalékra csökken, 1984-re pedig megvalósul - remélik - a költségvetés egyensúlya, növekvő gazdasági ütem mellett.

rp mp
21.03 180 281 2615

-.-

sk0085 4 230 mtik2021

genscher kairóban

kairó, 1981. február 18. /dpa/ - hans-dietrich genscher nyugatnémet külügyminiszter szerdán pakisztánból kairóba érkezett. programjának első felvonásaként megbeszélést folytatott hoszni mubarak egyiptomi alelnökkel, majd részt vett azon a vacsorán, amelyet egyiptomi kollégája, kamal hasszán ali adott tiszteletére.

R

a vacsorán mondott pohárköszöntőjében genscher sikra szállt a közel-keleti kérdésnek a palesztinok bevonásával történő, tartós megoldása mellett. az nszk és egyiptom kapcsolatairól szólva a nyugatnémet külügyminiszter egy nyugtalan térség stabil tényezőjének nevezte egyiptomot, s kijelentette: bom sokoldalú kapcsolatokra törekszik kairóval, amelyet fontos partnerrak tekint és politikailag támogat.

dt ai
21.05 180 281 0768

-.-

sk0086 4 230 mtik2022

Lemp pb ülése /1.rész/

kelemen istván, az mti tudósítója jelenti:

varsó, 1981. február 18. /mti/ - a lengyel egyesült munkáspárt politikai bizottsága szerdán teljes mértékben jóváhagyta azoknak a tárgyalásoknak az eredményeit, amelyeket a napokban stanislaw kania, a központi bizottság első titkára csehszlovákiában és az ndk-ban folytatott.

az ülésen elhangzott tájékoztató szerint gustáv husák, csehszlovák kommunista párt főtitkára, államfő és erich honecker, a német szocialista egységpárt főtitkára, az ndk államtanácsának elnöke egyaránt „számos bizonyítékát adta annak, hogy a két szomszédos ország vezetői megértik lengyelország nehézségeit, és gazdasági segítséget nyújtanak,„ mint a Lemp pb ülésén hangsúlyozták, ennek igen nagy jelentősége van az ország számára.

ugyancsak fontos tényező, hogy a három testvérpárt vezetői a találkozón egyaránt hangsúlyozták: a szocialista internacionalizmus szellemében erősíteni kívánják a mindenoldalú együttműködést és a szövetséget a szovjetunió kommunista pártjával és a szovjetunióval.

a csehszlovákiai és az ndk-beli találkozón arra is rámutattak: határozottan fel kell lépni minden olyan kísérlettel szemben, amellyel meg akarják gyengíteni a szocialista közösség országainak szövetségét. mint a Lemp pb ülésén megállapították: a cskp és az nszép „erősen érdekelt abban, hogy lengyelországban stabilizálódjék a helyzet, és erősödjék a Lemp vezető szerepe az ország életében,„

R

a pb-ülés másik napirendi pontjaként a politikai bizottság teljes támogatásáról biztosította azt a programot, amelyet wojciech jaruzelski miniszterelnök terjesztett elő a szejm múlt heti ülésén. a politikai bizottság felszólította a párt minden szervét és szervezetét, hogy aktívan segítse a kormány tevékenységét, egyben rámutatott, a párt minden lépésének a társadalmi megállapodás, a szocialista demokrácia erősítése, a bizalom visszaszerzése irányvonalát kell szolgálnia. /folyt./

kn/fe bj

21.22 180281 1980

-.-

sk0087 4 230 mtik2023

Lemp pb ülése /2.rész/

ugyancsak szerdán wojciech jaruzelski hadseregtábornok, miniszterelnök vezetésével lengyelország külkereskedelméről és fizetési helyzetéről tárgyaltak az érintett szaktárcák vezetői. megállapították, hogy minden lehető módon aktivizálni kell az exportot, mert egyrészt csak így biztosítható a szükséges behozatal, másrészt csak így szilárdítható meg az országnak, mint megbízható nemzetközi kereskedelmi partnernek a helyzete. megállapították, hogy azonnali hatállyal az élet minden területén szigorú takarékosági rendszert kell bevezetni a szén, az energia, valamint a nyers- és alapanyagok felhasználásában. a takarékosági intézkedéseknek már a legközelebbi hetekben éreztetniük kell kedvező hatásukat.

kn/fe bj

21.25 180281 0761

-.-

sk0088 4 300 mtik2024

brit bányászsztrájk 2. /lásd: mtik2009/

London, 1981. február 18. /ap/upi/reuter/afp/ - a bányászok általános sztrájkjától fenyegetett brit kormány visszalépett attól a tervétől, hogy bezáratja a gazdaságtalan bányákat - jelentette be szerdán este a kormány képviselőivel folytatott megbeszélés után Joe Gromley, a bányászszakszervezet elnöke. a kormány irányította országos széntanács kilátásba helyezte, hogy a jövőben állami támogatással biztosítják az iparág versenyképességét az importtal szemben.

sm mp bj

21.27 180281 0534

-.-

sk0089 4 800 mtik2025

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk001-sk030-ig

budapest, 1981. február 18. /mti/

sk001 várható

sk002 usa - salvador /1.rész/

sk003 usa - salvador /2.rész/

sk004 a maffiavezér üzenete

sk005 irak-irán

sk006 krasznaja presznja - emlékmű

sk007 waldheim nyilatkozata

sk008 usa - belpolitika

sk009 olaszország - tüntetés

sk010 angolai külügyminiszter - taszsz

sk011 indiai-óceán - pravda

sk012 afganisztán

sk013 rövid hírek - London: carrington

párizs: françois-poncet

montevideo: lemondás

la paz: árvíz

cape canaveral: űr-repülőgép

sk014 pfsz-nyilatkozat

sk015 el nem kötelezettek

F

sk0066 barátsági szerződés - ünnepség moszkvában /1.rész/
 sk0067 barátsági szerződés - ünnepség moszkvában /2.rész/
 sk0068 latin-amerika
 sk0069 rövid hírek
 maszkat: waldheim maszkatban
 kinshasa: kormányátalakítás
 washington: reagan kanadába készül
 berlin: kitüntetés
 moszkva: kozmosz 1246
 sk0070 Lázár-látogatás - bolgár kormány
 sk0071 marjai józsef varsóban
 sk0072 the times - új főszerkesztő
 sk0073 brit bányászstrájk
 sk0074 thorn - eagleburger /lásd: mtik1042/43/
 sk0075 calvo sotelo /1.rész/
 sk0076 a szerkesztőségek figyelmébe!!!
 kieg.mtik2003 sz. hírünkhöz
 sk0077 calvo sotelo /2.rész/
 sk0078 vörös brigádok
 sk0079 rövid hírek
 varsó: jaruzelski
 stockholm: svéd ujságírók
 sk0080 irán - irak - 2.
 sk0081 kadhafi - szudán
 sk0082 lódzi megállapodás
 sk0083 dél-afrikai atomrobbantás
 sk0084 reagan - gazdaság
 sk0085 genscher kairóban

fe bj

21.48 180281 1433

-.-

sk0092 4 800 mtik2028

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0086-sk0092-ig

sk0086 temp pb ülése /1.rész/
 sk0087 temp pb ülése /2.rész/
 sk0088 brit bányászok 2.
 sk0089 tartalomjegyzék 1.
 sk0090 tartalomjegyzék 2.
 sk0091 tartalomjegyzék 3.
 sk0092 tartalomjegyzék 4.

fe/bj készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztette: németh gyula, barabás miklós, bochkor j.

- v e g e -

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
 Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
 Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1981. február 19.

kül.

c s ü t ö r t ö k

sk0001 4 300 mtik1001

várható

1981. február 19. /mti/

hága: eagleburger tárgyalásai

bagdad: olof palme közvetítési kísérlete

kairó: genscher látogatása

london: a brit bányászstrájk fejleményei

sg ng

06.49 190281 0222

Nuu

4.10

-.-